HAYVANLARIN GİZEMLİ DÜNYASINDAN
DÜŞÜNDÜREN ÖYKÜLER
birbirinden ilginç 60 öykü
Hazırlayan Oğuz Saygın
İstanbul, 2006
: 9
Kişisel Gelişim Serisi: 4
ISBN: 9944-70-019-3
Editör özgür çoban
karikatür çizim şerhan söner çağlayan
kapak betül aytaç
iç düzen m. vehbi ümit
baskı sistem matbaacılık
davutpaşa cad. yılanlı ayazma sok. no: 8 davutpaşa/istanbul
tel: 0212 482 11 01
(yaygın dağıtım)
Haziran 2006, istanbul 1. baskı
eyüp Sultan mah. osmangazi cad. esma sok. no: 4 samandıra-istanbul
tel: 0216 311 13 35
faks: 0216 561 10 00
İÇİNDEKİLER
Önsöz.....11
ETKİLİ İLETİŞİM
Yolda Tutulan At.....15
Amca Diyen Papağan 17
Kahrolsun Kral 19
Kaplan ve Ailesi 21
Evde Bekleyen Aslan 23
Padişahın Atı.....25
Ormanda Yaşayan Bilge.....27
Anne Kedi.....29
Sirkteki Maymun.....31
Uçmayı Öğrenen Yavru Kartal.....33
BAKIŞ AÇISI ve ÖN YARGILAR
Evcilleşen Gelincik.....37
Timsahın Göz Yaşları ve Sırtlanın Gülüşü.....39
Karınca Kito 41
Hoca ile Çoban.....43
Boynuzlar ve Akıl.....45
Vahşi Atlar 47
Kanguru.....51
Fil Nedir 53
Eğitim ve Asalet 55
YAŞADIKLARIMIZIN FARKINDA OLMAK
Dolap Beygiri 59
Kızılderili ve İki Köpeği.....61
Mutluluğu Arayan Kedi 63
Yengeç Sepeti.....65
Isınan Su ve Kurbağalar 67
Japon ve Amerikalı.....69

Çikolata ve Yılan.....71
Affet Ama Unutma.....73
Cırcır Böceği.....75
Ekolojik Denge.....77
Kuyruğunu Dik Tutan Fare.....79
HEDEF BELİRLEME ve SONUÇ ALMA
Krema Kabındaki Kurbağalar.....83
Direğe Tırmanan Kurbağalar 85
Evrensel Bilgiye Ulaşmak.....87
Zümrüdüanka Kuşu.....89
Kartal ve Tavuk.....91
Karıncanın Niyeti 93
Korkak Tavşan 95
Kuyuya Düşen Yaşlı Eşek.....97
Dikkat ve Kararlılık.....99
Sabrın Sonu.....101
ÖĞRENİLMİŞ ÇARESİZLİK
Güçsüz Fil.....105
Zıplayamayan Pireler 107
Aç Kalan Pirana 109
Sardalyalar.....111
Aerodinamik.....113
Tırtıllar.....115
Afrika'da Maymun Avı.....117
Sürü Psikolojisi.....119
Umutlar Tükenince.....121
Hayvanat Bahçesindeki Deve.....123
İpek Böcekleri.....125
LİDERLİK ve TAKIM RUHU
Birlikten Kuvvet Doğar.....129
Kaplanların Toplantısı.....131
Kral Maymun 133
Ormanda Demokrasi.....^.....135
Azmin Zaferi.....137
Tehlikeli Olanlar ve Zararsızlar 139
Aslan Payı.....141
Kuyrukları Bağlı Dört Fare.....144
Yaban Kazları.....146

İTHAF

Kitabımı beni masallar ve öykülerle büyüten anneme ve okuduğu kişisel gelişim öyküleriyle benim bugünleri hayal etmeme sebep olan Türkçe öğretmenim Muharrem Tekdal'a ithaf ediyorum...

TEŞEKKÜR

Kitabın yazımında hep yanımda olan Tuğçe Doğansel'e,
İlginç fikirleriyle kitaba renk katan Alamettin Er-tok'a,
Yazdığı Masallar Kitabı'yla bana ilham veren dünyanın en akıllı insanı Erdal Demirkıran'a,
Kitabın editörlüğünü yapan Özgür Çoban'a,
Hikâyeleri tek tek gözden geçiren Mehmet Koca-göz Hocam'a,
Karikatürleriyle kitaba can katan Serhan Soner Çağlayan'a,

Kitabı düzenleyen Vehbi Ümit'e,
Ve bütün Pozitif Dağıtım çalışanlarına teşekkür ederim.
İyi ki varsınız.
ÖNSÖZ
Çocukluğum hep annemden dinlediğim masal ve öykülerle geçti. Annem onları bana öyle bir anlatırdı ki bütün öykü ve masallar hep gözümde canlanırdı. Ayrıca annemin bana okumam için sürekli kitaplar alması ve onları okuduktan sonra kitapların ana fikrini anneme anlatmam kendimi ifade etmemi sağladı.
İlkokulda hep öyküler anlatır ve şiirler okurdum. 6. sınıftayken çok değerli bir Türkçe öğretmeni karşıma çıktı. Muharrem Tekdal hocamız bizlere her ders kişisel gelişim öyküleri okur ve bizleri kitap okumaya teşvik ederdi.
Bu iki insan bana öykü dinlemeyi, öykü anlatmayı ve hayaller kurmayı öğretti.
Verdiğim seminerlerle 1 milyonun üstünde insana ulaştım. Her seminerimde bir parça insanların hayatına dokundum. Ancak 7'den 70'e herkesin izlediği bu seminerlerimde en çok ilgiyi anlattığım öyküler çekiyordu. Seminerime katılanlar bu öyküleri bir kitapta toplamam hususunda beni teşvik ettiler. Ben de bu konuda bir seri hazırlamaya karar verdim. Serinin ilk kitabı elinizde tuttuğunuz

Hayvanların Gizemli Dünyasından Düşündüren Öyküler.
Daha sonra İş Dünyası, Aile Hayatı, Tarihî Şahsiyetler, Liderlik gibi konularda da öykü kitapları çıkartmayı planlıyorum. Kitabımın anne babalara, öğretmenlere, gençlere ve kendini geliştirmek isteyen herkese yeni ufuklar açacağını umuyorum.
Kitabı okuyanlar hem öğrenecekler hem eğlenecekler hem de düşünecekler.
En büyük amacım kitabımın okullarda yardımcı bir ders kitabı gibi okutulması.
Bu konuda siz sevgili okurlarımın destek ve önerilerini bekliyorum. •
ETKİLİ İLETİŞİM

YOLDA TUTULAN AT
Bir gün bir çiftçiyle oğlu çiftlikte günlük işlerini yaparken sahipsiz bir at çıkagelmiş. Adam atın üstünde herhangi bir damga görememiş. Atı önlerine katmışlar. Onlar da kendi atlarıyla atı takip etmeye başlamışlar.
At çiftlik çıkışında bir yola sapmış ve bir süre gitmiş. Sonra yandaki gölü görmüş ve su içmek için yoldan çıkmış. Su içmeyi bitirince çiftçi onu tekrar yola çıkarmış. Bir süre daha gittikten sonra bu sefer atın karnı acıkmış ve çimenlik bir yere girmiş. Karnı doyunca çiftçi onu tekrar yola çıkarmış.
Bu şekilde at birkaç kez daha yoldan çıkmış. Her seferinde çiftçi onu yola çıkarmış. Sonunda akşamüstü bir çiftliğe gelmişler.
Çiftliğin sahibi yanlarına gelmiş ve şaşkınlıkla şöyle demiş:
"Bu benim atım. İnanamıyorum. Peki, bu atın bana ait olduğunu nasıl anladınız?" Atı getiren çiftçi, atın sahibine şöyle demiş:
"Ben bulmadım. At kendisi buldu. Benim tek yaptığım onu yolunda tutmaktı."

Çocuklarımızın veya birlikte çalıştığımız insanların hedeflerine ulaşmalarını önleyen en büyük engel, sürekli bizim onlara karışmamız ve onların yerine kararlar vermemizdir.
Yapmamız gereken onlara güvenmek, sorumluluk üstlenmelerini sağlamak ve doğru yolu göstermektir.
Bundan sonrası tamamen onların sorumluluğunda olmalıdır.
Çocuklarınızı kolundan tutmayın, yolda tutun.

AMCA DİYEN PAPAĞAN

Günlerden bir gün bir adam kendisine bir papağan almak istemiş. Çarşıya giderek güzel bir papağan beğenmiş ve alıp eve getirmiş. Papağan konuşmayı öğretmeye başlamış. Adam papağanın kendisine "amca" demesini istiyormuş. Ne kadar uğraştıysa da papağana tek kelime öğretememiş.
Günlerce uğraştıktan sonra papağana hiçbir şey öğretemeyen adam sinirlenerek papağanı eline almış ve bir tüyünü koparark, amca de bakayım, demiş. Papağandan yine ses çıkmayınca adam daha fazla sinirlenerek "amca" de bakayım diyerek papağanın tüylerini tek tek yolmaya başlamış. Tüylerini yolduktan sonra papağanı tavukların kümesine atmış. Sabaha karşı kümesten gürültüler gelmeye başlamış. Kümesin yanına giden adam bir de ne görsün, papağan bir tavuğun üzerine çıkmış ve tavuğun tüylerini tek tek yolarak her seferinde, "'Amca de bakayım, amca de bakayım..." diye tekrarlıyormuş.
17
Bir insana bir şeyler öğretmek istiyorsak çok sabırlı ve esnek olmalıyız.
Öğrenme kişinin bunu istemesi ve kendisine bu bilgiyi veren kişiyi sevmesiyle mümkündür.
Öğrenme sırasındaki olumsuz davranışlar, kişinin bilgiyi öğrenememesine neden olacağı gibi bu davranışı aynen modellemesine de sebep olabilir.
Sizin ne öğrettiğinizden çok karşınızdakinin ne aldığı önemlidir.
18
KAHROLSUN KRAL
Ülkenin birinde kralın askerleri evleri tek tek dolaşarak kontrol ediyorlarmış. Bir köylünün evine girdiklerinde köylünün papağanı askerlerin yanında "kahrolsun kral" deyince askerler sinirlenerek,
"Sana iki hafta mühlet. Ya bu papağana doğru dürüst bir şeyler söylemeyi öğretirsin ya da akıbetin kötü olur" demişler. Kara kara düşünen köylü, bir müddet sonra köyün kilisesine giderek rahibe derdini anlatmış. Bunun üzerine rahip,
"Hiç üzülme, benim papağanımla senin papağanını değiştirirsek hiçbir sorun kalmaz" demiş.
İki hafta sonra askerler köylünün evine gelmişler ve papağanın yanına gitmişler, ancak papağan hiç konuşmuyormuş.
Bunun üzerine askerlerden biri papağanın tekrarlayacağını düşünerek:
"Kahrolsun kral, kahrolsun kral" deyince papağan kafasını kaldırıp şöyle demiş.
"Allah dualarınızı kabul etsin efendim."
19
Kişiler hangi çevrede yaşamışlarsa o çevrenin örf ve âdetlerinden etkilenirler.
Çevreden öğrendikleri o kişinin düşüncelerini, duygularını, inançlarını ve kişiliğini etkiler.
Bu yüzden çocuklarımızın iyi çevrelerde ve iyi insanlarla birlikte olmasına çok dikkat etmeliyiz.
Su bulunduğu kabın şeklini alır.
20
KAPLAN ve AİLESİ
Bir ormanda kaplan ailesi yaşamaktadır. Bir gün bu ailenin bir yavruları olur. Baba kaplan bu duruma çok sevinir ve dişi kaplana,
"Bizim oğlan bir kahraman olacak" der.
Yavru biraz büyüdüğünde anne kaplan babayı memnun etmek için avladığı avı yavrusuna verip, onu babasına göstermesini ister. Baba bunu görünce sevinir ve, "Benim yavrum bir kahraman oldu" der.
Anne kaplan babanın sevincini görünce bunu her gün yapmaya karar verir. Derken günlerden bir gün baba kaplan ölür ve anne kaplan yavrusundan avlanmasını ister. Ancak yavru, annesine,
"Anne sen bana avlanmayı öğretmedin ki? Ben nasıl avlanırım?" der. Anne yavruya hak verir ve avlanmaya devam eder. Bu durum böyle devam ederken bir gün anne kaplan da ölür.

Yavru kaplan çok şaşırır, ne yapacağını bilemez ve ormandaki kurtların, tilkilerin ve çakalların artıklarıyla karnını doyurmaya başlar. Böylece yavru kaplan hayatının sonuna kadar ormandaki hayvanların alay ettiği bir kaplan olarak hayatını sürdürür.
21
Çocuklarımıza küçük yaşlardan itibaren sorumluluk vermeliyiz. İlerlemelerini engelleyecek şekilde onlara kol kanat germek, onların gelecekte hiçbir şey yapamamasına sebep olabilir. Yapmamız gereken, küçük sorumluluklar vererek, onları büyük sorumluluklara hazırlamaktır. Yani balık vermek yerine, onlara balık tutmayı öğretmeliyiz.
Bir gün rahat etmek istiyorsanız sizden yiyecek bekleyenlere balık verin. Ömür boyu rahat etmek istiyorsanız onlara balık tutmayı öğretin.
22
EVDE BEKLEYEN ASLAN
Bir gün aslan hızlı adımlarla yolda giderken bir öküze rastlar.
Öküz aslana,
"Hayırdır, böyle telaşlı telaşlı nereye gidiyorsun?" diye sorar.
Aslan cevaplar: "Eve gidiyorum."
Öküz aslanın telaşına bir anlam veremez ve aslana takılmaya başlar:
"Ne o aslan kardeş, yoksa hanımından mı korkuyorsun? Bak ben hiç korkuyor muyum?"
Aslan cevabı yapıştırır:
"Tabii korkmazsın, çünkü seni evde bir inek bekliyor; ama beni dişi bir aslan bekliyor."
23
Mutlu ve huzurlu aileleri incelediğimizde hepsinde görülen en önemli özellik, aile reisi olan erkeğin eşine ve çocuklarına olan bağlılığıdır.
İşten çıkınca bir an önce evine gitmek isteyen ya da evine gittiğinde ev işlerinde eşine yardım etmeye çalışan erkekler, istediği saatte evine giden ve evine gidince hiçbir şeye elini sürmeyen erkekler tarafından yadırganmaktadırlar. Ancak evine bağlı kişilerin aileleri daha mutlu olurken, bu konuyu fazla önemsemeyen kişilerin ailelerinde mutluluğu yakalamak daha güç olmaktadır.
Hayatın müşterek olduğunu unutmadan ailemizle nitelikli bir beraberliği paylaşmalı ve mutluluğu evimizde aramalıyız.
Mutluluk denen değerli elması dünyanın dört bir yerinde arayanlar bulamazken evlerinde arayanlar ellerinde buldular.
24
PADİŞAHIN ATI
Padişahın birine çok güzel bir at hediye edilmiş. Padişah hediye edilen bu atı çok sevmiş ve veziri yanına çağırarak ona, "Bak vezir, bu atı sana emanet ediyorum. Bunun sorumluluğunu sana veriyorum. Kime ne görev verirsen ver, atıma çok iyi bak. Sakın ha bana at öldü diye gelmeyesin" der ve atı vezire teslim eder.
Vezir önce biraz korkar ama ata bakmaya başlar. Birkaç ay sonra bir gece at ölür. Vezir başını elleri arasına almış, kara kara düşünmektedir. O sırada yanına sarayın şaklabanı gelir ve vezire neden bu kadar üzgün olduğunu sorar. Vezir de ona durumu anlatır. Merak etme, der şaklaban, ben bu işi halledebilirim.
Vezir nasıl halledersin, diye sorunca haydi gel, padişahın huzuruna çıkalım ve nasıl halledeceğimi göstereyim, der şaklaban.
İkisi birlikte padişahın huzuruna çıkarlar. Şaklaban padişaha şöyle der:
Kıymetli padişahım, siz vezirinize bir at vermiştiniz ya, işte o at yere yattı kakmıyor.
Padişah ee demiş başka ne oldu?
25
Gözlerini kapattı açmıyor.
Eee...

Nefes de almıyor padişahım.
Padişah demiş, desene sen bizim at öldü.
Vallahi padişahım bunu siz söylediniz ben öldü falan demedim, der ve veziri kurtarır.
Bir sözü söylemekten söylemeye fark vardır. Bazan söylenen bir söz başımıza büyük dertler açarken bazan da yolumuzu açan bir ışık olabilir. Yunus Emre'nin dediği gibi:
Söz ola kese savaşı, Söz ola kestire başı, Söz ola ağulu aşı, Bal ile yağ ede bir söz...
Kullandığımız kelimeler ve bunları kullanma biçimimiz bir konudaki başarımızı ya da başarısızlığımızı etkiler.
26
ORMANDA YAŞAYAN BİLGE
Ormanın kenarında yaşayan bir büyük bilge varmış, insanlar ona gelip fikir danışırlarmış. Yine bir gün üç kişi ona fikir danışmak üzere gelmişler. Ancak bu bilge kişinin eşi misafirleri daha kapıdan kovalamış. Bu kadar uzak yoldan gelen insanlar, bu tavır karşısında şok olmuşlar ve çok üzülmüşler. Tam geri dönerlerken yolda bilgeyle karşılaşmışlar. Bilge, ormandan kestiği odunları bir aslanın sırtına yüklemiş, evine doğru yol alıyormuş. Onlar daha bilgeye bir şey demeden, bilge onlara şöyle demiş:
"Biz evdeki aslana sabrediyoruz, Allah da bize buradaki aslanı hizmetçi kılıyor. "
27
Aile hayatında mutlu olmanın ilk şartı sabır ve anlayıştır.
Eşler birbirlerini anlamak için kendilerini karşı tarafın yerine koymaları gerekir.
Evlilik iki kişinin birer ucundan tuttuğu ince bir iplik gibidir. Biri çekince diğeri ipi gevşek bırakmalıdır. Uzun süren mutlu evliliklerin temeli ancak böyle atılır.
Yapılması gereken, eşlerin birbirine karşı sabırlı, anlayışlı ve hoşgörülü olmaları, birbirlerine kızdıkları anlarda yaşadıkları mutlu günleri hatırlayarak sakinleşmeye çalışmalarıdır.
Sabır sevginin sonucuysa meyvesi çok tatlı olur.
28
ANNE KEDİ
Bir göl kenarında yaşayan ve sudan nefret eden bir kedinin bir gün yavruları olur; fakat bu yavrular her gün gölün kenarında oynamayı ve suya girmeyi çok severler.
Yavrularıyla birlikte göle giren ve onlarla suyun içerisinde oynayan anne kediyi gören bir başka kedi hayretler içinde kalır ve ona sorar:
"Sen yıllardan beri sudan nefret ederdin, ama görüyorum ki artık sudan hiç çıkmıyorsun. Bunun sebebi nedir?" Anne kedi şöyle cevap verir:
"Hâlâ suyu hiç sevmiyorum ve göle girmekten de nefret ediyorum, ama ben yavrularımı çok seviyorum."
29
Hepimizin hoşlandığı veya hoşlanmadığı birçok şey vardır. Ancak biz birini çok seviyorsak ve onunla bir şeyler paylaşmak istiyorsak, onun hoşlandığı şeylere olan bakış açımızda esnek olmalıyız.
Özellikle bu kişiler aile bireylerimiz ise bu konuda bize düşen daha özverili ve daha hoşgörülü olmaktır.
Yapmamız gereken, zararlı bir yönü yoksa sevdiğimiz kişinin hoşlandığı şeyleri sevmeye çalışmak ya da en azından onun sevdiklerine karşı hoşgörülü ve anlayışlı olmaktır.
İnsanlarla uyum sağlamadan sıcak ilişkiler kuramazsınız.
30
SİRKTEKİ MAYMUN
Bir sirkte çalışan ve insanları kahkahalara boğan bir maymun her akşam eve yorgun argın bir şekilde gelirmiş ve evde hiç gülmezmiş. Dişi maymun onu tatlı dille, güler yüzle karşılarmış. Dişi maymun kocasının bu suratına daha fazla dayanamamış ve sitem ederek sormuş:

"Eve geliyorsun, yüzünden düşen bin parça. Halbuki sen dışarıda yüzlerce kişiyi güldürüyorsun. Etrafa neşe saçıyorsun. Ne olur sanki bir de akşamları bana bir güler yüz göstersen?"
Maymun hiç istifini bozmadan şöyle söylemiş: "Kusura bakma, ben akşam eve iş getirmem."
31
Bazı insanlar vardır, çalıştıkları iş yerinde veya sosyal çevrelerinde son derece neşeli ve hayat dolu bir insan tipi çizerken eve girdiklerinde tamamen farklı bir insan olurlar. Bu kişileri ev ortamının dışında tanıyanlar, onun evin içerisinde terör estirdiğini ya da ev halkıyla iletişiminin çok zayıf olduğunu asla tahmin edemezler.
Yapmamız gereken, iş hayatında ya da sosyal çevremizde yaşadığımız güzelliklerin çok fazlasını aile ortamında yaşamaya çalışmaktır.
Evde sulh, cihanda sulh.
32
UÇMAYI ÖĞRENEN YAVRU KARTAL
Bir kartal, yavrusuna uçmayı öğretmek için yalçın bir kayanın tepesine çıkar ve yavrusunu buradan aşağıya doğru ittirir. Yavru büyük bir hızla ve top gibi aşağı doğru düşerken son anda kartal, yavrunun altına girer ve onu kurtararak tekrar yalçın kayaların üstüne çıkartır. Sonra tekrar aşağıya iter. Yavru ikinci inişinde birkaç kanat çırparak iner, kartal yavrusunun altına girerek yine son anda kurtarır ve tekrar yalçın kayalığın tepesine çıkarır.
Kayaların tepesinden üçüncü defa yavrusunu aşağıya doğru ittirir. Yavru önce kanatlarını çırpar, sonra daha hızlı bir şekilde kanatlarını çırpmaya başlar. Son bir kanat çırpışı ile beraber göklere doğru yükselir ve annesiyle birlikte uçmaya başlar.
33
Bir insana bir beceri kazandırmak istediğimizde önce onun başarabileceği bir noktadan başlayıp basamak basamak ilerlemesini sağlamak gerekir. Bunu yaparken kişiyi zorladığınızda ve ona hiç destek vermediğinizde o kişi bunu başaramayacağını düşünerek vazgeçer.
Bir kişiye bir beceriyi kazandırmak istediğimizde önce onu motive etmeli, yapacağına inandırmalı ve sonra adım adım ilerleyerek bu beceriyi kazanmasını sağlamalıyız.
BAKIŞ AÇISI ve ÖNYARGILAR
Zafer ilk adımla başlar.
34
EVCİLLEŞEN GELİNCİK
Bir dağ köyünde, kocası, çocuğu doğmadan ölmüş, tek başına yaşayan hamile bir kadın vardı. Kadın kendisine arkadaş olması için dağda yaralı olarak bulduğu bir gelinciği evinde beslemeye başladı.
Gelincik kadının yanından bir an bile ayrılmazdı. Her ne kadar evcil bir hayvan olmasa da oldukça uysallaşmıştı. Birkaç ay sonra kadının çocuğu doğdu. Tek başına tüm güçlüklere göğüs germek ve yavrusuna bakmak oldukça zordu. Günler geçti, kadın bir gün birkaç dakikalığına da olsa evden ayrılmak ve yavrusunu evde bırakmak zorunda kaldı. Gelincikle bebek evde yalnız kalmışlardı. Aradan biraz zaman geçti ve anne eve geldi. Gelinciği ve onun kanlı ağzını gördü. Anne çıldırmışçasına gelinciğe saldırdı ve hayvanı oracıkta öldürdü. Tam o sırada içerideki odadan bir bebek sesi duyuldu. Anne odaya yöneldi ve odada beşiği, beşiğin içindeki bebeği ve bebeğin yanında duran parçalanmış yılanı gördü.
37
Bazan karşımızdaki kişinin gerçek niyetini bilmeden sırf onun memleketinden, okuduğu okuldan veya mensup olduğu aileden dolayı önyargıda bulunuruz.
Bu önyargılar o kişi veya kişilerle ilişki kurmamızı engellediği gibi toplumsal ahengi de bozar.

Yapmamız gereken kişinin dili, dini, ırkı ve memleketinden önce insanî değerlerini öğrenmektir. Ancak önyargılarımızdan kurtulduğumuzda ve kişilere insanlıkları ölçüsünde değer verdiğimizde insanlarla daha iyi ilişkiler kurabiliriz.
Her davranışın ardında iyi bir niyet vardır. Tepki vermeden önce bu iyi niyeti bulmalıyız.
38
TİMSAHIN GÖZ YAŞLARI ve SIRTLANIN GÜLÜŞÜ
Suların yükseldiği sırada Nil kıyısında bir sırtlan ile bir timsah karşılaştılar; durup selâmladılar birbirlerini.
Sırtlan konuştu ve timsaha sordu: "Günleriniz nasıl geçiyor efendim?"
Timsah cevap verdi: "Kötü geçiyor. Gün oluyor acılarım ve hüznüm içinde ağlıyorum. Diğer canlılar diyorlar ki: Bunlar yalnızca timsah göz yaşları. İşte bu, beni her sözün ötesinde yaralıyor. "
Sırtlan da timsaha şöyle söyler: "Acınız ve hüznünüzden söz ediyorsunuz, ama bir an için beni düşünün. Dünyanın güzelliğine, harikalarına, mucizelerine bakıyorum ve salt bir sevinçle, günün güldüğü gibi gülüyorum. İnsanlar diyorlar ki: Bu yalnızca bir sırtlan gülüşü."
39
Alışkanlık haline gelen birçok davranışımızın altında çevrenin büyük etkisi vardır.
Bir kişi olumsuz bir davranışı ile tanınıyorsa insanlar o kişinin hayatı boyunca bu davranışını sergileyeceğini düşünürler.
Halbuki her insanın içinde iyi bir yan ve insanların hepsinin içinde bu iyi yanlarına ulaşma isteği vardır.
Değişmek ve olumsuz davranışlarından kurtulmak isteyen bir kişiye önyargılı davranmak yerine, ona yardımcı olmaya çalışmak, bir insana yapılabilecek en büyük iyiliktir.
Her insanın içinde en az % 51 iyi bir yan vardır.
40
KARINCA KİTO
Hapisten yeni çıkmış olan eski bir mahkûm ile onun hapishanede senelerce emek vererek yetiştirdiği Kito adlı üstün yetenekli bir karıncası vardır. Adam Kito'yu alarak bir kafeteryaya gelir. Maksadı özgürlüğünün tadını çıkarmak ve Kito ile bir şeyler yiyip içmektir. Adam masaya oturur ve kibrit kutusunu açarak Kito ile konuşmaya başlar:
"Kito, oğlum artık seninle çok güzel şovlar yapacağız. Paralar kazanacağız... Kito neredesin?... Oğlum kutunun tavanına çıkmışsın. İn oradan aşağı!... Haydi biraz gösteri yap da sana kesme şekerini vereyim."
Kito takla atar, adam ne derse harfiyen yapar.
Bu sırada kafeteryanın garsonu sipariş almak üzere adama yaklaşmaktadır ve eski mahkûmun düşüncesine göre Kito insanlara ilk şovunu yapma fırsatı yakalamıştır. Garson Kito'nun şovunu görünce şok olacaktır. Fakat durum hiç de sandığı gibi olmaz. Garson masaya yaklaşıp da adamın yanında karıncayı görünce hızla elindeki bezi alır ve, "Affedersiniz beyefendi" diyerek Kito'yu öldürür.
41
Her kişinin kendine ait değerleri ve inançları vardır. Bir kişi için çok önemli olan bir olay, diğeri için pek de önemli olmayabilir.
Kişileri kendi değer ve inanç sistemimize göre değerlendirirsek sorunlarla karşılaşabiliriz.
Yapmamız gereken, kişilerin inanç ve değerlerine saygılı olmak ve ilişkilerimizde kendimizi onların yerine koyarak hareket etmektir.
Altının değerini en iyi sarraf bilir.
42
HOCA ile ÇOBAN

Hocanın biri köy köy dolaşıp vaaz verirmiş. Gitmiş olduğu bir köyde köyün camisine gider ve camide sadece bir kişinin olduğunu görür. Vaaz verip vermemekte kararsız kalır ve o kişiye sorar:
"Sen benim yerimde olsan ne yapardın?"
Adam, "Ben anlamam. Ben bir inek çobanıyım. Ama benim sürümde bir tek ineğim bile olsa ona yemini verirdim" der.
Bunun üzerine hoca vaaza başlar. Aradan iki saat geçer ve vaaz biter. Hoca çobana sorar: "Vaaz nasıldı?" Çoban cevap verir:
"Ben size bu işten anlamam demiştim. Ama ben yem vermek isterken ineklerimin hepsi kaçışsa ve geriye bir tane inek kalsa, tüm yemleri kalan bir ineğe vermezdim."
43
İnsanlara yardımcı olmak ve onlara katkıda bulunmak hepimizin yapması gereken önemli bir insanlık görevidir.
Ancak bunu yaparken, bir kişiye olması gerekenden çok fazla emek harcarsak, o kişiye fayda yerine zarar verebiliriz.
İmkânlarımızı, zamanımızı ve enerjimizi insanlara sunarken, bunu yerinde, zamanında ve dozunda yapmalıyız.
İnsanlara en çok katkıda bulunan kişi, bu katkıyı kime, nasıl, nerede ve ne zaman yapacağını bilen kişidir.
44
BOYNUZLAR ve AKIL
Bir ormanda büyük boynuzlu bir boğa karşıdan gelirken onu gören tilki hemen bir ağacın arkasına saklanır. Bunu gören kurt ise tilkiye sorar: "Ne o, yoksa boğadan mı korktun?" Tilki hiç istifini bozmadan kurda cevap verir:
"Hayır sadece onun boynuzları var; benimse aklım..."
İnsanların çoğu cesareti, tehlikeli olayların içine korkusuzca dalmak olarak algılarlar. Halbuki
45
cesaret, gereken yerde dimdik durmayı, gerektiği yerde de daha uygun bir fırsat bulana kadar beklemeyi gerektirir.
Sonunu hiç düşünmeden bir tehlikenin içine atılmak ya da büyük bir risk almak, çoğunlukla hüsranla sonuçlanan girişimlerdendir.
Yapmamız gereken, her olayda önce aklımızı kullanmak, cesaret gerektiren yerlerde ise gözümüzü kırpmadan gerekeni yapmak olmalıdır.
Akıllı insan, ne zaman temkinli ne zaman cesaretli olması gerektiğini bilen insandır.
46
VAHŞİ ATLAR
Köyün birinde yaşlı bir adam varmış. Çok fakirmiş, ama kral bile onu kıskanırmış. Öyle dillere destan bir beyaz atı varmış ki kral at için ihtiyarı neredeyse hazinesinin tamamını teklif etmiş, ama adam satmaya yanaşmamış... "Bu at, bir at değil, benim için bir dost; insan dostunu satar mı?" dermiş hep...
Bir sabah kalkmış ki at yok... Köylü ihtiyarin başına toplanmış. "Seni ihtiyar bunak! Bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın" demişler. İhtiyar "Karar vermek için acele etmeyin" demiş. "Sadece at kayıp" deyin, çünkü gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve sizin verdiğiniz karar. Atımın kaybolması, bir talihsizlik mi yoksa bir şans mı, bunu henüz bilmiyoruz. Zira bu olay henüz bir başlangıç. Arkasının nasıl geleceğini kimse bilemez.
Köylüler ihtiyara kahkahalarla gülmüşler.
Aradan on beş gün geçmeden, at bir gece ansızın dönmüş... Meğer çalınmamış, dağlara gitmiş kendi kendine. Dönerken de vadideki on iki vahşi atı peşine takıp getirmiş. Bunu gören köylüler toplanıp ihtiyardan özür

47
dilemişler. "Babalık" demişler. "Sen haklı çıktın. Atının kaybolması bir talihsizlik değil âdeta bir devlet kuşu oldu senin için. Şimdi bir at sürün var." İhtiyar,
"Karar vermek için yine acele ediyorsunuz" demiş. "Sadece atın geri döndüğünü söyleyin. Bilinen gerçek bu. Ondan ötesinin ne getireceğini henüz bilmiyoruz. Bu daha başlangıç... Birinci cümlenin birinci kelimesini okur okumaz kitap hakkında nasıl fikir yürütebilirsiniz?"
Köylüler bu defa açıktan ihtiyarla dalga geçmemişler, ama içlerinden bu adam sahiden de tuhaf, diye geçirmişler.
Bir hafta geçmeden, vahşi atları terbiye etmeye çalışan ihtiyarın tek oğlu attan düşmüş ve ayağını kırmış. Evin geçimini temin eden oğul, şimdi uzun zaman yatakta kalacakmış.
Köylüler yine gelmişler ihtiyara,
"Bir kez daha haklı çıktın." "Bu atlar yüzünden tek oğlun bacağını uzun süre kullanamayacak. Oysa sana bakacak başkası da yok. Şimdi eskisinden daha fakir, daha zavallı olacaksın" demişler. İhtiyar,
"Siz erken karar verme hastalığına tutulmuşsunuz" diye cevap vermiş. "O kadar acele etmeyin. Oğlum bacağını kırdı. Gerçek bu. Ötesi sizin verdiğiniz karar... Ama acaba ne kadar doğru? Hayat böyle küçük parçalar halinde gelir ve ondan sonra neler olacağı size asla bildirilmez."
Birkaç hafta sonra, düşmanlar kat kat büyük bir ordu ile saldırmış. Kral son bir ümitle eli silâh tutan bütün gençleri askere çağırmış. Köye gelen görevliler, ihtiyarın kırık bacaklı oğlu dışında bütün gençleri askere almışlar. Köyü matem sarmış. Çünkü savaşın kazanılmasına
48
imkân yokmuş, giden gençlerin ya öleceğini ya esir düşüp köle diye satılacağını herkes biliyormuş. Köylüler, ihtiyara gelmişler. "Yine haklı olduğun kanıtlandı" demişler. "Oğlunun bacağı kırık, ama hiç değilse yanında. Oysa bizimkiler belki asla köye dönemeyecekler. Oğlunun bacağının kırılması, talihsizlik değil, şans-mış meğer." Buna karşılık, "Siz erken karar vermeye devam edin" demiş ihtiyar,
"Oysa ne olacağını kimseler bilemez. Bilinen bir tek gerçek var. Benim oğlum yanımda, sizinkiler askerde... Ama bunların hangisinin talih hangisinin şanssızlık olduğunu sadece Allah biliyor."
Yaşadığımız olayların geçmişten gelen sürecine bakmadan ve gelecekte neler olabileceğini düşünmeden değerlendirdiğimizde hatalı bir değerlendirme yapmış oluruz.
Bu durum, aynen kocaman bir yapbozdaki küçücük parçaya bakarak o resim hakkında fikir yürütmeye benzer.
49
Yapmamız gereken, yaşadığımız olayın geçmişte yaşadığımız hangi olayların sonucu olduğunu düşünmek ve gelecekte bu olayın hayatımızda ne gibi etkiler yapabileceğini tesbit ederek tedbirimizi almaktır.
Önemli olan yaşadığımız olaylar değil, bu olaylara bizim verdiğimiz tepkilerdir.
50
KANGURU
İngiliz denizci kaptanı James Cook, 18. yüzyılda Avustralya kıyısına adım attığında daha önce hiç görmediği bir hayvanla karşılaşır. Yanındaki yerliye hayvanın adını sorunca, "Kangroo!" yanıtını alır.
Böylece denizci, arka ayakları üstünde sıçrayarak yol alan, yavrularını karnındaki kesesinde taşıyan bu hayvanın resmini çizer. Ülkesine döndüğünde bu ilginç hayvandan bahseder ve resimlerini herkese gösterir. Zamanla tüm dünya bu hayvanı tanır. Çok sonra Avustralya yerli dillerini incelemek üzere kıtaya gelen bir dilbilimci, yerlilerin bu hayvan için başka bir isim kullandıklarını görür. Olay araştırıldığında şu sonuç ortaya çıkar: Yerliler kendilerine

hayvanın ismini soran James Co-ok'a "seni anlamıyorum" anlamına gelen "Kangroo" demişlerdir. James Cook ise bu kelimeyi hayvanın ismi zannetmiştir.
51
Yaşadığımız her olaydan bir şeyler öğrenebiliriz. Bunlar bazan bilerek bazan da bilmeyerek olabilir. - Önemli olan merak duygusunu kaybetmeden hayattan neler öğrenebileceğimizi araştırmaktır. ' Ancak bunu yaparken öğrendiklerimizin doğru olup olmadığını kontrol etmeliyiz.
Merak bilimin temelidir.
52
FİL NEDİR
Hintliler karanlık bir ahıra bir fil koyup o güne kadar hiç fil görmeyen insanlara onu göstermek istediler.
Fili görmek için o karanlık yere birçok insan toplandı. Fakat filin bulunduğu yer o kadar karanlıktı ki hiçbir şey görünmüyordu. Onun için insanlar file elleriyle dokunmaya, ellerini filin orasına burasına sürmeye başladılar.
Bunlardan biri filin hortumuna dokundu; dışarıya çıkınca sorduklarında,
"Fil bir oluğa benzer, bir oluktur" dedi.
Başka biri filin kulağına dokunduğunda o da,
"Fil bir yelpazeye benzer" dedi.
Bir başkası filin ayağını tuttu:
"Fil bir direğe benzer" dedi.
Biri de filin sırtına dokundu:
"Fil bir padişah tahtına benziyor, " dedi.
Böylece herkes filin neresini tuttuysa fili öyle sandı ve ona göre anlatmaya başladı. Her birinin anlattığı başka başkaydı.
53
Yaşadığımız olayları değerlendirmemizde yaşadığımız çevre, yetişdiğimiz aile, aldığımız eğitim, yaptığımız meslek, yaşadığımız olaylar önemli bir yer tutar.
Bu farklılıklardan dolayı insanlar olayları kendi bakış açılarına göre değerlendirirler.
Yapmamız gereken, sadece insanların olayları nasıl değerlendirdiğine değil, bunları hangi kriterlere göre değerlendirdiğine bakmak ve onların bakış açılarını anlamaya çalışmaktır.
insanların olayları değerlendirirken en önemli referansları yaşadıkları tecrübeleridir.
54
EĞİTİM ve ASALET
Bir padişah ile veziri aralarında tartışırlar. Vezir eğitimin daha önemli olduğunu, padişah ise asaletin daha önemli olduğunu iddia etmektedir. Vezir iddiasının doğru olduğunu ispat etmek için padişahın kedisine bir ay içerisinde üzerindeki tepsiyle çay servisi yaptırabileceğini söyler. Çünkü padişahın kedisi çok akıllı ve evcil bir kedidir. Padişah ise asaletin daha önemli olduğunu ve vezirin bu işi başaramayacağını iddia eder.
Vezir, yakın adamlarının da yardımıyla bir ay içerisinde sırtına iple bağlı bir tepside kediye çay taşıtmayı öğretir. Artık sıra bunu padişaha göstermeye gelmiştir.
Vezir padişahın huzuruna gelir, vezirin adamları kediyi getirirler ve çay servisi başlar. Vezir, gördünüz mü padişahım, der, eğitim asaletten önce gelir. Padişah ise yanında bulunan kutuyu açar, kutudan bir fare çıkar. Kedi bu farenin peşinden koşarken bütün çaylar dökülür. Bunu gören padişah vezire şöyle der:
"Gördün mü vezirim. Eğitimden önce asalet gerekir."
55
Asalet, insanların küçüklüğünden itibaren kazandığı bir özelliktir. Sonradan asalet kazanılmaz. Sadece eğitimle asalet kazanmak da mümkün değildir. İnsanlara sadece yetenekleri doğrultusunda beceriler kazandırabiliriz.

Asalet insanların damarlarında dolaşır.
56
YAŞADIKLARIMIZIN FARKINDA OLMAK
Dolap beygiri
Bir çiftlikte yaşayan dolap beygiri sürekli olarak bağlandığı yerde dönerek su çekermiş. Sahibi ise devamlı olarak bu beygiri kamçılarmış. Dolap beygiri hayatından bezmiş ve çalışmak istemez hale gelmiş. Bir zaman sonra o çiftliği başka biri satın almış. Dolap beygirinin yanına gelerek,
"Merak etme. Seni asla kamçılamayacağım" demiş. Dolap beygiri buna çok sevinmiş.
Yeni sahibi gerçekten onu hiç kamçılamamış. Sadece dolap beygirinin boynuna bir ip, ipin ucuna da bir tutam ot bağlamış. Dolap beygiri otları yiyebilmek için "dönmüş, dönmüş, dönmüş... Ancak yıllar geçmesine rağmen önünde sallanan ota bir türlü ulaşamamış.
59
İnsanlık tarihi boyunca kesinleşmiş bir hedefi olan insanlar, hedeflerine ulaşmak için, hedefleri olmayan insan ve toplumlardan yararlanmışlar, bunu yaparken bazan sopa bazan da havuç taktiği kullanmışlardır. Ancak yöntem ne olursa olsun kendilerine ait hedefleri olmayan insanlar veya topluluklar, hedefleri olan insanların amaçları doğrultusunda çalışmaya mahkûmdurlar.
Ne istediğinizi bilmiyorsanız, ne istediğini bilen birilerinin istekleri doğrultusunda hareket ettiğinizi geç de olsa farkedersiniz.
60
KIZILDERİLİ ve İKİ KÖPEĞİ
Yaşlı Kızılderili reisi kulübesinin önünde torunlarıyla oturmuş, az ötede birbirleriyle boğuşup duran iki köpeği izliyordu.
Köpeklerden biri beyaz, biri siyahtı ve on iki yaşındaki çocuk kendini bildi bileli o köpekler dedesinin kulübesi önünde boğuşup duruyorlardı. Dedesinin sürekli göz önünde tuttuğu, yanından ayırmadığı iki iri köpekti bunlar. Çocuk, kulübeyi korumak için biri yeterli gözükürken niye ötekinin de olduğunu, hem niye renklerinin ille de siyah ve beyaz olduğunu anlamak istiyordu artık. O merakla sordu dedesine. Yaşlı reis, bilgece bir gülümsemeyle torununu sırtını sıvazladı.
"Onlar benim için iki simgedir evlât" dedi. "Neyin simgesi?" diye sordu çocuk.
"İyilik ile kötülüğün simgesi. Aynen şu gördüğün köpekler gibi, iyilik ve kötülük içimizde sürekli mücadele eder durur. Onları seyrettikçe ben hep bunu düşünürüm. Onun için yanımda tutarım onları."
61
Çocuk sözün burasında, mücadele varsa kazananı da olmalı, diye düşündü ve her çocuğa has bitmeyen sorulara bir yenisini daha ekledi:
"Peki, sence hangisi kazanır bu mücadeleyi?" Bilge reis, derin bir gülümsemeyle baktı torununa ve,
"Hangisi mi evlât? Ben hangisini daha iyi beslersem o!" dedi.
Hayatımız boyunca içimizde iyi veya kötü yanlarımız birbiriyle mücadele eder.
Sevgi, saygı, paylaşma, yardımlaşma gibi güzel duygulara sahip olan insanoğlu aynı zamanda kin, öfke, nefret, kıskançlık, intikam gibi duyguları da içinde barındırır.
Önemli olan, sahip olduğumuz kötü duyguları kontrol altına almak ve bizim iyi insan olmamızı sağlayan güzel duygularımızı ortaya çıkartmaktır.
Hayat seçimlerden ibarettir.
MUTLULUĞU ARAYAN KEDİ
Büyük kedi kuyruğuyla oynayan küçük kediye sordu:
"Neden kuyruğunu kovalayıp duruyorsun?" Küçük kedi,

"Bir kedi için en güzel şeyin mutluluk, mutluluğun da kuyruğum olduğunu öğrendim" dedi. "Kuyruğumu kovalıyorum, kovalıyorum... Sonunda onu yakaladığım zaman, biliyorum ki mutluluğu yakalamış olacağım" diye devam etti.
Yaşlı kedi gülümsedi ve şöyle söyledi:
"Gençken ben de senin gibi, mutluluğun kuyruğum olduğuna inanıyordum. Yıllar geçtikçe anladım ki ne zaman onu kovalasam, o benden uzaklaşıyor, ne zaman kendi işime baksam, o hep peşimden geliyor."
62
63
YENGEÇ SEPETİ
Hayatta herkesin ulaşmak istediği amaçları ve bu amaçlara ulaşmak isterken kullandığı araçları vardır.
Örneğin mutlu yaşamayı amaç edinen bir kimse için para kazanmak bir araçtır. Ancak para kazanmayı hayatın en büyük amacı olarak gören bir kişinin mutlu olması mümkün değildir.
Ulaşmak istediğimiz amaçlarımızı iyi belirlemeli ve bunlara ulaşırken amaçlarla araçları birbirine kanştır-mamalıyız.
Mutluluğu içimizde aramazsak hiçbir yerde bulamayız.
Yengeç avcıları avladıkları bir yengeci sepete koyduktan sonra ikinci bir yengeci sepete atarlar ve bu iki yengeç birbirlerine sarılır, biri diğerinin dışarı çıkmasına izin vermez. İki yengeci sepete atan yengeç avcısı onların dışarı çıkamayacağını bilir. Bu yüzden yengeç sepetlerinin kapağı yoktur.
Bazı aileler vardır, aile bireyleri birbirleri için her fedakârlığı yapar; birbirlerine güvenir ve birlikte hareket ederler.
64
L
65
Bazı ailelerde ise bireyler arasında kıskançlık ve çekememezlik vardır.
Dayanışmanın olduğu aileler güven ve mutluluk içerisinde hızla yol alırken, kıskançlığın olduğu aileler-deki bireylerin ne kendileri başarılı ve mutlu olabilirler ne de diğerleri. Bütün kurumlar ve topluluklar için de aynı şeyi söyleyebiliriz.
Bunların farkında olarak ailemizde ve birlikte olduğumuz insanlar arasında dayanışmayı sağlamak için bütün gücümüzü harcamalı, kıskançlık ve çekememezli-ğin önlenmesi için de her türlü tedbiri almalıyız.
Kıskançlık tuzlu bir su gibidir, içtikçe daha çok susatır.
66
ISINAN SU ve KURBAĞALAR
Yapılan bir araştırmaya göre kurbağalar 23 dereceye kadar ısıtılmış bir suda yaşayamazlar.
Bilim adamları bir kurbağayı 23 derece ısıtılmış bir suya atarlar. Fakat kurbağa can havliyle dışan sıçrayıp kurtulur.
Bir diğer kurbağayı ise oda sıcaklığında bir suya atarlar ve suyu, sıcaklığı birer derece artacak şekilde ısıtırlar. Su ısındıkça kurbağa gevşer ve hiç farkına varmadan su 23 dereceye gelince kurbağa haşlanıp ölür. !
L
Bir kişinin hayatında, bir kurumda veya bir toplumda kötüye doğru gidişin küçük işaretleri hep vardır.
67
Bazı kişiler bu uyarıları dikkate alarak tedbirlerini alırken bazıları bu uyarıları hiç dikkate almaz.
Küçük uyarılardan ve hatalardan ders almayan, yılanın başını küçükken ezmeyen kişiler birden karşılarında koca bir yılan görmüş gibi olurlar.

Yapmamız gereken, sorunlara en başında çözümler bulmak, asla üşenmemek ve sorunları ertelememektir.
Bugünün büyük sorunları, geçmişin yanlış çözümlerinde saklıdır.
68
JAPON ve AMERİKALI
Bir gün, bir hayvanat bahçesinden bir ayı kaçmıştır ve bir Japon ile bir Amerikalı parkta dolaşmaktadır. Ayıyı gören Japon hemen çantasından spor ayakkabısını çıkarır ve giymeye başlar. Amerikalı dayanamaz ve sorar:
"Bu ayakkabılarla ayıdan daha mı hızlı koşacağını mı zannediyorsun?" Japon cevap verir:
"Tabi ki hayır. Ama senden hızlı koşacağım kesin."
İnsanların çoğu başarıyı çevrelerindeki insanları geçmek olarak algılarlar. Halbuki büyük düşünen insanların yarışı ise daima kendileriyledir. Aynı şey kurumlar için de söz konusudur.
69
Sadece çevresindeki iş yerinden daha çok satış ve üretim yapmayı başarı sayan firmaların büyük başarılar
elde etmesi mümkün değildir.
Yapmamız gereken, sadece çevremizdeki insanlardan daha iyi olmak değil, her gün, bir gün öncesinden daha iyi olmaya çalışarak hayat basamaklarında ilerlemektir.
En büyük yarış kendimizle yaptığımızdır.
70
ÇİKOLATA ve YILAN
Bir adam sandalla gölde balık avlarken karşısına ağzında kurbağa olan bir su yılanı çıkar. Adam kurbağayı yılandan kurtarır ve geride kalan su yılanına elindeki çikolatayı verir. Böylece hem yılan hem kurbağa hem de adam mutlu olur.
Aradan bir zaman geçer ve sandalın altından sesler gelir. Adam bir bakar ki yine aynı su yılanı, ama bu sefer ağzında iki tane kurbağa ile karşısında durmaktadır.
L
Ödül almak bir çocuğun veya bir çalışanın motivasyonunu artırıcı olabileceği gibi gereksiz yere ve yapılması normal davranışlar için verilen ödüller de bazan motivasyonu düşürebilir.
71
Sık sık ve yapılması normal ve sıradan davranışları karşılığında ödül almaya alışan kişiler, yaptıkları her şeyin karşılığında bir ödül bekler hale gelirler.
Yapmamız gereken, ödülleri yerinde, zamanında ve dozunda vererek kişinin motivasyonunu artırmaktır.
T
Başarıya götüren ödüller değil
ödüllerin nerede, ne zaman ve ne
yapınca verildiğidir.
AFFET AMA UNUTMA
Bir hayvanat bahçesinde tüm hayvanları seven bir hayvan bakıcısı vardır. Bir gün bu kişi tüm hayvanları ziyaret eder. Onlarla tokalaşır, onları sever ve okşar. Sıra aslana gelir;fakat elindeki eti verirken aslan ona bir pençe atar. Adam yaralanır ve depresyona girer. Çünkü kendisi hayvanları çok sevmektedir.
Bir psikologa gider. Psikolog ona aslanı affetmesini söyler. Adam aslanı affeder ve iyileşince tekrar görevine gider. Tüm hayvanları ziyaret eder, sever. Sıra yine aslana gelir ki, adam eti verirken aslan adama geçen seferkinden daha güçlü bir pençe atar ve adam çok kötü yaralanır. Adamcağız yine depresyona girmiştir. O yüzden bir psikologa gider. Psikolog olayı inceler ve adama şu tavsiyede bulunur:
"Affet ama unutma!"
72

73
İnsanlarla olan ilişkilerimizde, karşımızdaki kişilerde ummadığımız davranışlarla karşılaşabiliriz. Bu davranışlar bize zarar vermiş ve kalbimizi kırmış olabilir.
Bu durumda, insanları affetmek ve onlarla ilişkimize yeni bir başlangıç yapmak bir erdem olacaktır.
Fakat karşımızdaki kişilere körü körüne güvenmeden önce temkinli yaklaşmayı denemeli ve böylece de meydana gelebilecek kötü olaylardan kendimizi korumalıyız.
Yani bize düşen, insanlarla olan ilişkilerimizde yapılan hataları affetmek, ancak bir daha tekrar edilmesini önlemek için gereken tedbirleri almaktır.
Yapılan bir hatanın adı tecrübe, aynı
hatanın tekrar yapılmasının adı ise
aptallıktır.
CIRCIR BOCEGI
New York'un kalabalık sokaklarından birinde iki arkadaş yolda giderken bir arkadaş diğerine, "Şu yandaki sokaktan gelen cırcır böceğinin sesini duyuyor musun?" der. O da, "Hayır, hiçbir şey duymuyorum" der. Çünkü o kalabalıkta hiçbir şey duyma imkânı yoktur. Bunun üzerine arkadaşını alarak sokağa giderler. O sokaktaki bir çalılığın yanma geldiklerinde cırcır böceğinin sesini duyarlar.
Arkadaşı büyük bir hayret içindeyken diğeri arkadaşına,
"İnsan duymak istediği sesi duyar" der. Sonra onu alır ve tekrar caddeye götürür. Cebinden bozuk 1$ çıkarır ve onu kaldırımda yuvarlar.
Kaldırımdaki herkes yuvarlanan paraya doğru döner ve bakar. Bunun üzerine parayı yuvarlayan kişi arkadaşına dönerek şöyle der:
"Gördün mü, insanlar duymak istediklerini duyarlar."
74
L
75
İnsanlar neye odaklanırsa onunla ilgili bilgiler alırlar. Buna biz "algıda seçicilik" diyoruz.
Görmek istediğimizi görürüz, duymak istediğimizi duyarız.
Yapmamız gereken, odaklanacağımız konuyu çok iyi seçip bu konuyla ilgili her türlü bilgiye ulaşmak için dikkatli ve gözlemci olmaktır.
İnsanların odaklandığı şeyler onların yaşam biçimlerini belirler.
76
L
EKOLOJİK DENGE
Bir ülkedeki avcılar ormanda ceylan avlarken, ceylanların kendilerinden çok kaplanlarca avlandığını görürler ve bir karar alırlar. Hepsi birden ormanda kaplanlar için bir sürek avı düzenlerler.
Sonunda her şey avcıların istedikleri gibi olur. Ormanda hiç kaplan kalmaz ve avcılar artık rahatça avlanırlar.
Ancak bir müddet sonra ceylanların et ve derile-riyle ilgili şikâyetler gelmeye başlar ve avcılar ceylanların et ve derilerini satamaz hale gelirler.
Bu durum karşısında avcılar uzman bir zoolog çağırmaya karar verirler. Bu uzman inceleme yaptıktan sonra raporunu hazırlar ve raporda şu ilginç sonuç vardır:
"Kaplanlar öldürülmeden önce ceylanların en zayıf ve güçsüz olanları sürünün arkasında kalıyordu ve kaplanlar onları avlıyordı. Kaplanlar ortadan kaldırılınca zayıf ve güçsüz ceylanlar hayatta kaldılar. Bunlar ise diğerleriyle birleştiler ve zayıf bir ceylan nesli ortaya çıktı. Dolayısıyla bu ceylanların et ve derileri eski değerini kaybetti."
Eğer ekolojik test yapılsaydı bu durum önceden tesbit edilir, zayıfları avlayan kaplanlar öldürülmezdi.

77
Hedeflerimizi belirlerken bunları gerçekleştirdiğimizde nelerle karşılaşacağımızı önceden düşünmeliyiz.
Örneğin kariyer basamaklarında hızla yükselmek isteyen bir kişi, bu süreçte ailesini ve çevresini düşünmeden hareket ederse sonuçta hedefini gerçekleştirse bile ailesiyle olan ilişkileri bozulmuşsa o kişi çok da başarılı sayılmaz.
Yapmamız gereken, bir hedef belirlemeden önce bu hedefin ailemizi, çevremizi ve sağlığımızı nasıl etkileyeceğini düşünmeden harekete geçmemeliyiz.
Belirlediğimiz her hedefin bize
kazandıracaklarının yanında bize
kaybettireceği şeyler de vardır.
Önemli olan kazandırdıklarının
kaybettirdiklerinden çok daha önemli
olmasıdır.
I
78
KUYRUĞUNU DİK TUTAN FARE
Bir ormanda, ormana zarar veren küçük bir fare vardır. Bütün orman hayvanları toplanır ve bu fareden kurtulmaya karar verirler ve bu işi de kedi üstüne alır.
Artık kedi farenin peşindedir ve onu yakalayıp öldürecektir. Fare kediyi görür ve hemen kaçmaya başlar. O sırada bir inek görür ve ineğin kendisini kediden saklamasını ister. Sonra fare ineğin arkasına geçer ve inek pisliğini farenin üzerine bırakır. Fare pisliğin içinde kaybolur, ancak kuyruğu dışarıda kalmıştır.
Farenin kuyruğunu gören kedi hemen oraya gelir. Fareyi pislikten çıkartır ve fareyi orada yer.
L
79
Hikâyeden çıkan sonuç:
1. Üzerinizi pisleyen herkes sizin düşmanınız değildir.
2. Sizi pislikten kurtaran herkes dostunuz değildir.
3. Boğazınıza kadar pisliğe gömülmüşseniz, kuyruğunuzu fazla dik tutmayın.
Yaşamda bilgeliği yakalayanlar,
yaşadıkları olaylardan ders
çıkaranlardır.
ir
W
HEDEF BELİRLEME
ve SONUÇ ALMA
80
KREMA KABINDAKİ KURBAĞALAR
h ı
ı I
Bir gün iki kurbağa birlikte dolaşırken bir krema kabının içine düşer ve çırpınmaya başlar. Kurbağalardan biri çırpındıkça yorulur ve artık krema kabının içinden kurtulamayacağına karar vererek çırpınmaktan vazgeçip boğulur.
Diğer kurbağa ise çırpınmaya devam eder. Çırpı-nır, çırpınır, çırpınır... Son nefesine kadar mücadele etmeye kararlıdır. Bir müddet sonra kremanın sertleştiğini farkedip, sertleşen kremanın üzerine çıkarak dışarı atlar ve kurtulur.
L
83
Hayat seçimlerden ibarettir.

Başarmamız gereken bir işte ya pes eder bırakırız ya da sonuna kadar mücadele ederek işi sonuçlandırırız.
Hayatta kazananlar asla vazgeçmeyenlerdir.
Umutlar tükenmedikçe hedefler tükenmez.
DİREĞE TIRMANAN KURBAĞALAR
84
Bir gün bir grup kurbağa direğe tırmanma yarışı yapmaya karar verirler ve bütün kurbağalar yarışa davet edilir. Yarışa katılan kurbağalar direğe tırmanmaya başlayınca, seyirci kurbağalar bağırmaya başlarlar: "Aptal kurbağalar tırmanamazsınız, aptal kurbağalar tırmana-mazsınız!" Bu sözlerden çok etkilenen ve morali bozulan kurbağalar teker teker yere inmeye başlarlar, ama içlerinden biri tırmanmaya devam eder ve yarışmayı kazanır. Sıra ödül törenine geldiğinde başaran kurbağaya nasıl başardığı sorulur. Bizim kurbağa eliyle kulağını işaret ederek bağırır:
"Biraz hızlı konuşur musunuz, kulağım iyi duymuyor da?"
85
I
Hedeflerimizi söylediğimizde bizi kıskanan insanların çoğu bunu başaramayacağımızı söylerler. Çünkü önce kendileri buna inanmazlar. Bir de biz bu hedefi gerçekleştirdiğimizde geleceğimiz durumdan hoşlanmazlar.
Maalesef insanların çoğu bu negatif telkinler sonucu hedeflerinden vazgeçerler. Hedeflerine ulaşanlar, bu telkinleri dinlemeyenlerdir. Hedeflerimize ulaşmak istiyorsak bizi yıldırmak isteyen insanların sözünü değil, yüreğimizin sesini dinlemeliyiz. '
Başarıya ulaşan insanlar,
diğerlerinin negatif telkinlerine
karşın bunun tersini ispat etmeye
çalışanlardır.
r
86
EVRENSEL BİLGİYE ULAŞMAK
Bilim adamları maymunlar üzerinde bir araştırma yapmaya karar verirler. Japonya'daki birçok adaya 1000 tane maymunu taksim ederek dağıtırlar. Bu maymunlar dağıtıldıktan sonra onlara yiyecek olarak çamurlu patates verirler.
Maymunlar uzun süre bu patatesleri yemezler. Maymunlardan biri bir gün çamurlu patatesi alıp deniz suyuna sokarak temizledikten sonra yer. Bir müddet sonra ayrı adalarda olan maymunların da aynı hareketi yaparak patatesleri yediklerini görürler. Farklı farklı adalarda olan ve birbirleriyle haberleşme imkânı olmayan maymunların bu davranışları bilim adamlarını çok şaşırtır.
Hedefe ulaşmak için uğraşan farklı adalardaki maymunlar gösterdikleri çabaların sonunda aynı doğru bilgiye ulaşmışlardır.
87
İletişim araçları sayesinde tüm insanların bilgilere ulaşma imkânı vardır.
Ancak bilgiye ulaşmanın basamakları vardır. Birinci basamaktaki bir kişi onuncu basamaktaki bilgiye ulaşamaz.
Gerekli çabayı göstererek en üst basamaklardaki bilgiye ulaşmaya çalıştığımızda dünyanın diğer yerlerinde yaşayan gelişmiş toplumlarla rekabet edebiliriz.
Bilgi basamaklarından her yukarıya
çıkışımızda yeni bir dünyanın
güzelliği ile karşılaşırız.
t
M

ZÜMRÜDÜANKA KUŞU

Zümrüdüanka kuşu Kaf dağında yaşayan ve çok parlak tüyleri olan bir kuş olup, Kaf dağında bir gölde yaşamaktadır. Tüylerinin parlak olmasının sebebi, dağdaki şifalı sulardan içmesi ve çok özel yiyeceklerden ye-mesidir.

Bir grup kuş zümrüdüanka kuşunun nasıl bir kuş olduğunu merak eder ve onu bulmak üzere yola çıkar. Son derece zor iklim şartlarında yolculuk etmeye başlar ve bu yolculuk sırasında birçok kuş telef olup ölür. Yolculuk devam ederken çok soğuk iklimlere gelirler, ama geride sadece 100 kuş kalmıştır. Soğuk iklimde yol alırken zümrüdüanka kuşunun o bölgedeki buz dağlarının arkasındaki geçit vermeyen Kaf dağında yaşadığını öğrenirler ve yönlerini Kaf dağına doğru döndürürler. Bu dağa yaklaştıklarında sadece üç kuş kalmıştır, ancak bunlardan ikisi ulaşamayacaklarını düşünerek geri döner. Oraya sadece bir kuş ulaşır. Bu kuş hiç kimsenin yemediği, içmediği şeyleri yiyip içer ve zümrüdüanka kuşunun bulunduğu göle doğru ilerler. Tüyleri parlak zümrüdüanka kuşunu bir türlü göremez... O sırada göldeki kendi aksini görür ve çok şaşırır. Çünkü bütün tüyleri ışıl ışıl parlamaktadır. O zaman aradığı zümrüdüanka kuşunun kendisi olduğunu anlar.

Çoğu insan övüneceği bir kahraman ararken içindeki gerçek kahramanı unutur, elindeki imkânlarla yapabileceklerini düşünmek yerine başkalarının ne kadar şanslı olduğunu düşünür. İnsanlar ancak kendi güçlerinin farkına varıp bunu doğru yolda kullandıkları zaman mutluluğa ve başarıya ulaşabilirler.

Yeryüzünde mucize arayanlar
kendilerini keşfettiklerinde bunu
bulurlar.

I

KARTAL ve TAVUK

Bir gün bir adam, iki kartal yumurtası bulur ve bunları kümese getirip kuluçkaya yatmış bir tavuğun yumurtalarının yanına koyar. Aradan zaman geçer ve bu yumurtalar çatlar, çatlayan yumurtalardan yavru civcivlerle beraber iki tane de yavru kartal çıkar. Anne, bu iki yavruyu besler ve onları diğerlerinden hiç ayırt etmez. Bu iki kartal yavrusu da anneyle beraber her gün yem bulmak için toprağı eşeler ve böylelikle günlük yiyecek ihtiyacını karşılamaya çalışır. Anne, bu iki yavru kartala kendilerini savunmayı ve korunmayı da öğretir.

Bir gün anne bu iki yavruyu eğitirken gökyüzünden süzülerek uçan bir kartal görürler. Yavrular,

"Anne bu ne?" der. Anne,

"O bir kartal yavrularım. Kuşların kralı."

"Çok güzel bir kusmuş. Keşke biz de onun gibi uçabilsek" der yavrular. Anne yavrularına, ona özenmemelerini ve bir tavuk gibi davranmalarım söyler.

Yavrulardan biri annelerinin sözünü dinler ve uçmaya kalkışmaz. Ömrü boyunca bir tavuk gibi yaşamaya karar verir. Fakat diğer yavru uçmayı aklına koymuştur ve bunu denemeye karar verir.

Bir gün anne ve diğer tavuklar uyurken bu kartal yavrusu yüksek bir yere çıkar ve aşağıya atlar. Her yeri ya-

ra bere içinde kalmıştır. Ama denemekten vazgeçmez. İkinci denemesinde birkaç kanat çırparak yere yumuşak iniş yapar. Üçüncü denemesinde de kanat çırparak yere doğru düşerken daha fazla kanat çırpmaya başlar ve gökyüzüne doğru yol alır. Bulutların özgürlüğünün tadını çıkarır.

Hayat seçimlerden ibarettir. Yaptığımız seçimler bizi ya başarıya ulaştırır ya da yerin dibine batırır.

Seçimlerimizi yaparken çok dikkatli olmalıyız. Çünkü hayatımızın akışı karar anlarında belirir.
Önce doğru bir karar vermeli ve sonra bu kararı gerçekleştirmek için azimli ve sabırlı bir şekilde çalışmalıyız.
Kararla kader arasında yakın bir ilişki vardır.
92
KARINCANIN NİYETİ
Ormanın birinde yaşayan yaşlı bir karınca varmış. Bütün gün yuvasına yiyecek taşır ve kıla hazırlık yaparmış.
Yine sıcak bir yaz gününde böyle çalışırken, Hz. İbrahim'in ateşe atıldığı haberini almış, yaşlı karınca. Öyle üzülmüş, öyle ağlamış ki günlerce hiç çalışmamış, hiç evinden çıkmamış.
Günlerce bu derin üzüntüyle ne yapacağını düşünen karınca, sonunda oraya gidip, ateşi söndürmeye ve böylece Hz. İbrahim'i kurtarmaya karar vermiş. Ağzına aldığı bir damla suyla hemen yola koyulmuş.
Yolda bu durumu gören ve onu dinleyen bütün hayvanlar hayretler içerisinde kalmışlar ve bazıları da bu yaşlı karıncayla alay etmiş, bu duruma gülmüşler kahkahalarla.
"Yapma ey karınca! Gel vazgeç. Sen zaten yaşlı bir karıncasın; o kadar yolu nasıl gideceksin? Diyelim ki oraya vardın; ağzındaki bir damla su bu ateşi söndürmeye yeter mi hiç?
93
O zamana kadar sessiz kalan yaşlı karınca yaşlı gözlerle cevap vermiş etrafındakilere:
"Doğru. Benim taşıdığım bir damla su sadece ve belki de oraya ulaşamayacağım bile. Ama olsun, söndüre-mesem de ateşi azaltırım belki. Varamasam da oraya, hiç değilse o yolda ölürüm. Önemli olan niyetimdir benim."
İnsanlar genellikle sizi, bir hedefe ulaşmak için nasıl çaba gösterdiğinize göre değil, sadece aldığınız sonuçlarla değerlendirirler.
Yani insanlar hangi fırtınalarla boğuştuğunuza değil, geriye getirdiğiniz gemilere bakarlar.
Önemli olan kişinin büyük bir gayretle sonuç almak için gösterdiği çabadır. Yapmamız gereken, insanları değerlendirirken sadece aldıkları sonuçlan değil, bu yolda gösterdikleri çabalan da değerlendirmek olmalıdır.
Bir davranış, ardındaki niyetle
değerlendirildiğinde gerçek değerini
bulur.
KORKAK TAVŞAN
Bir ormanda korkak bir tavşan vardır. Bu tavşan, bütün tavşanların tırmandığı tepeye tırmanmaktan çok korkmaktadır. Bu yüzden herkes onunla alay etmektedir.
Bir gün bu tavşan bir kurbağa sürüsü görür. Fakat bu kurbağa sürüsü bizim korkak tavşandan korkup kaçar.
Bu olayla herkesten kaçan korkak tavşan, ilk kez böyle bir şey olduğunu görür ve kendisinin de artık hiç korkmaması gerektiğini anlar.
Cesaretini yakaladığından dolayı da ormandaki diğer tavşanların tırmandığı tepeye tırmanmaya karar verir. Böylece tavşan korkularını yenerek uzun zamandır tırmanmak istediği tepeye tırmanmayı başanr.
94
95
Dişlerini göstererek havlayan bir köpekten hepimiz korkarız. Ancak bu korku, sevimli küçük bir köpekte de yaşanıyorsa problem var demektir.
Bizi rahatsız eden korkularımızla sürekli birlikte yaşıyorsak bunlar zamanla büyür ve korkularımıza yenileri eklenir.
Bir korkunun üstesinden gelen bir kişi, diğer korkularını yenmek için de önemli bir referans kazanmış olur.

Yapmamız gereken, neden ve niçin korktuğumuzu bulmak, sorgulamak ve gerekirse bir uzmandan yardım alarak korkunun üzerine gitmektir.
Geçmişte korktuğumuz ve kaygı duyduğumuz birçok şey bugün bize
nasıl komik geliyorsa, bugün
korktuğumuz ve kaygı duyduğumuz
birçok şey de gelecekte bize komik
gelecektir.
KUYUYA DÜŞEN YAŞLI EŞEK
Bir gün yaşlı bir eşek bir kuyuya düşer. Çıkarmak isteseler de çıkaramazlar. Düşünürler, taşınırlar ve eşeği kurtaramayacaklarını anlarlar.
Hayvanın acı çekmemesi için üzerine toprak atarak onu öldürmeye karar verirler.
Kuyuya toprak atmaya başlarlar, fakat toprak atıldıkça beklenmedik bir şey olur. Eşek atılan toraklarla silkinmeye başlar, o silkindikçe topraklar altına gider ve eşek yükselmeye başlar. Atılan topraklar öyle bir yükselir ki yaşlı eşek onlara basarak kuyudan dışarı çıkmayı başarır.
96
97
İnsanlık tarihi boyunca herhangi bir sorunla karşılaşmadan hayatını sürdüren hiç kimse olmamıştır.
Bazı insanlar bu sorunların dışına çıkıp bir çözüm bulmaya çalışırken bazı insanlar ise sorunların içinde kaybolup gitmişlerdir.
Sabahları güneş doğmadan önce bir alaca karanlık olur ve güneş ondan sonra doğar. Her sorunun da mutlaka bir çaresi vardır.
Yapmamız gereken, sorunlarımızın içinde bunalmak yerine, bunlara çözüm getirecek yeni yollar aramaktır.
Güç durumlarda çözüme
odaklanmayan kişiler sorunun en
büyük parçası olurlar.
98
DİKKAT ve KARARLILIK
Bir gün kartal ile çaylak gökyüzünde uçarken kartal, çaylağa kaç yıl ömürlerinin olduğunu sorar. Kartal cevap verir: üç yıl.
Bu kez aynı soruyu çaylak kartala yöneltir. Sizin ömrünüz ne kadar, diye. Kartalın cevabı ise şu şekilde olur: otuz yıl. Derken çaylak yerde bir yem görür ve var gücüyle yere inmeye hazırlanır. Bu sırada da kartal en yakın tepeden çaylağı seyretmektedir.
Birden yeme doğru giden çaylağın bir ağaca çarptığını ve yaralandığını görür, ancak çaylak buna aldırış etmeden yemine doğru yol almaktadır.
Kartal çaylağın birden gözden kaybolduğunu far-keder ve aşağıya inerek onu aramaya başlar. Bir de ne görsün çaylak kan revan içinde yerde ya-tıyordur ve çaylak yemine giderken dikenlerin arasına düşmüştür. Kartal, çaylağa,
"Sana üç yıl bile fazladır" der ve uçmaya devam eder.
99
SABRIN SONU
Hedeflerimizi belirlerken ilk önce ölçüp, biçip tarttıktan sonra harekete geçmemiz gerekir. Böyle yapmadığımız takdirde ileride büyük sorunlarla karşılaşmamız kaçınılmazdır.
Hedef belirleyip eyleme geçtiğimizde ise dikkatli ve kararlı olmalıyız.
Yapmamız gereken, hedeflerimizi belirlerken önce bir plan yapıp sonra harekete geçer ve eylemlerimiz sırasında dikkatli, kararlı ve azimli olursak gerçekleştiremeyeceğimiz hiçbir şeyin olmadığını görürüz.
Planlı eylemlerin meyveleri, plansız eylemlerin ise pişmanlıkları vardır.
100

Bir büyük düşünür şöyle demiştir: "Hayatta bir kediden öğrendiğimi başka hiçbir kimseden öğrenmedim."
Bu büyük düşünürün gördüğü olay şöyle gelişmiştir:
Bir kedi bir farenin peşine takılır. Maksadı ne yapıp edip fareyi yakalamaktır. Fakat kedi fareyi yakalayamaz. Çünkü fare bir deliğe saklanmıştır.
Kedi akşama kadar deliğin başında bekler ve akşam olunca fare delikten çıkar. Bu fırsatı bekleyen kedi farenin üstüne atlayıp yakalar ve onu oracıkta yer.
101
L
Bir hedefi gerçekleştirmenin arkasında yatan en önemli duygu sabırdır. Sabır ile yola çıkan daima istediklerine ulaşır.
Sabır bize sadece yaşadığımız an için verilmiş bir nimettir. Sabır nimetini geçmişte yaşadığımız olayların üzüntülerine, gelecekte yaşayacağımız olayların kaygılarına dağıtırsak yaşadığımız zamana hiçbir şey kalmaz.
Yapmamız gereken, bir hedefe ulaşırken başımıza ne gelirse gelsin çok sabırlı olmalı ve o hedefi gerçekleştirene kadar asla vazgeçmemeliyiz.
Zafer sabredenlerindir.
ÖĞRENİLMİŞ ÇARESİZLİK
102
GÜÇSÜZ FİL
Bir fil 1 tonluk yükü hortumuyla kolayca kaldırabilir. Bu fil küçük ve güçsüzken ağır bir zincirle hareketsiz bir demir kazığa bağlanır. Ne kadar çok zorlarsa zorlasın zinciri kıramayıp kazığı yerinden oynatamadığını keşfeder.
Sonradan fil ne kadar büyük ve güçlü hale gelirse gelsin yerde yanı başında duran kazığı gördüğü sürece hareket edemeyeceğine inanmaya devam eder.
105
İçimizde çok büyük bir güç olmasına rağmen birçok insan bunun farkına varamamaktadır. Yapmamız gereken, bu gücün farkına vararak aşmamız gereken engelleri birer birer aşmaya çalışmaktır.
Gücünün farkında olmayan birinin başarılı olması mümkün değildir.
106
ZIPLAYAMAYAN PİRELER
Deney yapan bir kişi, ilk önce pireleri içine koyduğu kavanozun kapağını kapar ve kavanozu ısıtır. Pireler 30 cm'Iik kavanozun kapağına şiddetle çarparlar ve yere düşerler. Birkaç denemeden sonra pireler o kadar yükseğe sıçramaktan vazgeçerler, daha sonra kavanozun kapağı açıldığında bir tek pire bile kavanozun dışına çıkamaz.
Birçok insan birkaç denemeden sonra hedef ve hayallerinden vazgeçer ve ulaşacakları başarıya asla ulaşamaz.
107
Yapmamız gereken, her denemeden yeni bir şeyler öğrenmek ve kazandığımız tecrübelerle arzuladığımız sonuca ulaşmaktır.
Asla erteleme, üşenme, vazgeçme.
108
AÇ KALAN PİRANA
Bir deniz akvaryumuna, vahşi bir pirana" balığı ile uskumru balıkları, aralarına da bir cam bölme konulur. Pirana balığı uskumrulara saldırmaya başlar, ama aradaki cam bölme buna engel olur. Burnunu defalarca çarptıktan sonra denemekten vazgeçer. Sonra aradaki bölme kaldırılır. Ancak pirana balığı yalnızca bölmenin önceden durduğu yere kadar yüzer ve durur. Bölmenin hâlâ orada olduğunu düşünür. Bir müddet sonra da açlıktan ölür.
i

İnsanların çoğu bir konuda hedef belirleyip ona ulaşamazsa artık o işi başaramayacağını düşünmeye başlar. Bir daha da hiç denemek istemez.
109
Bunun psikolojideki adı "öğrenilmiş çaresizliktir.
Asıl ilginç olan, insanların içlerinde yatan büyük güçle karşılaşmak yerine, sadece tek bir olayı referans alarak denemekten vazgeçmeleridir.
Bir başarısızlığa uğradığımızda bunun nedenlerini araştırmalı, kullandığımız metodu değiştirerek bir daha, bir daha denemeliyiz.
Çaresizliği öğrenmektense asla vazgeçmemeyi öğrenmeliyiz.
Çaresizlik de başarı da öğrenilebilir,
ancak ne yazık ki insanların çoğu
çaresizliği öğrenmeyi tercih ederler.
110
k
SARDALYALAR
Sardalya balıklarının peşine düşen 300 balina çıkamayacakları küçük bir koya girerek orada sıkışırlar ve birer birer ölürler.
Böylece küçük balıklar, denizin devlerini ölüme sürüklemiş olurlar. Balinalar büyük güçlerini önemsiz hedefler uğrunda harcayıp, küçük sardalya balıklarını izleyerek, vahşi sonlarına teslim olurlar.
.i Y+
111
Hepimizin ulaşmak istedikleri hedefleri ve bu hedeflerin de bir önem sırası vardır.
Akıllı insanlar hedeflerini bir sıraya koyar ve bunların önceliklerini iyi bilirler.
Ancak bu sıralamayı yapamayan kişiler çok önemsiz bir hedef uğruna büyük risklere girebilirler.
Hayatta başarılı olanlar, neyin daha
önemli neyin daha önemsiz olduğunu
bilenlerdir.
L
112
AERODİNAMİK
Fizikçiler arılar hakkında bir deney yapmaya karar verirler. Yaban anlarını incelediklerinde, yaban arısının vücudunun büyüklüğü ile kanatlan arasındaki ölçümler AERO dinamik kanunlarına göre uçmaları imkânsızdır. Bu sorunun cevabını araştırmaya kalkan fizikçiler uzun çalışmalar sonucunda bir cevap bulamazlar. İçlerinden genç fizikçi yapılan toplantıda kürsüye çıkar ve şöyle der:
"Yaban anları aerodinamiğin kanunlarını bilmedikleri için uçabiliyorlar" der. Bu cevap üzerine genç fi-»zikçi dakikalarca alkışlanır.
* *
113
Bir yaşında kendi dengesini koruyup desteksiz yürüyebilen, iki yaşında konuşmaya başlayan bir çocuk ne oluyor da okula başladığında yeteneklerinin çoğunu kullanamaz hale geliyor?
Aileden ve çevreden aldığı telkinler ona yapabileceklerinden çok yapamayacaklarını öğretiyor. Böylece doğal haline bırakıldığında her türlü hedefine ulaşabilecek bir çocuk bu yeteneklerinin farkına bile varamıyor.
Yapmamız gereken, çocuklarımızı daha küçük yaştan yetenekleri doğrultusunda yetiştirmek ve ihtiyaçları olan özgüveni onlara kazandırmaktır.
Uzmanlara her zaman inanmayın.
Çünkü çoğu zaman parlak fikirleri

baltalayanlar onlardır.
114
TIRTILLAR
Bir grup tırtılın önüne elektronik bir tırtıl ve ortaya da bir tabak sevdikleri yemden koyarlar. Elektronik tırtıl tabağın etrafında dolaşmaya başlar ve diğer tüm tırtıllar onun arkasından dolaşır. Saatler sonra hemen yanı başlarındaki yiyecekleri göremeyen tırtılların hepsi açlıktan ölür.
Bir lider tehlikeleri ve güzellikleri önceden sezen ve takipçilerini uyaran kişidir.
Bize liderlik yapacak kişiyi iyi seçemediğimiz zaman, o kişinin bizi götürdüğü yanlış yola ve bize vereceği zararlara katlanmamız gerekir.
115
Yapmamız gereken herhangi bir konuda bize rehberlik edecek kişiyi seçerken çok dikkatli olmak, yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadığını anladığımızda onu takip etmekten vazgeçmektir.
Liderimizi modellemek bizi başarıya
götürür, ancak liderimizi doğru
seçtiysek.
116
AFRİKA'DA MAYMUN AVI
Afrika'da maymun avcıları maymunların çok olduğu bir bölgeye giderler ve bir elin ancak girebileceği kavanozlara fındıklar koyarak, maymunların görebilecekleri şekilde fındıkları kavanozun dışına çıkarırlar. Sonra fındıkları kavanozlarda bırakıp giderler.

İnsanları taklit etmeye çalışan maymunlar ise ellerini kavanozun içine daldırıp fındıkları alırlar; ancak fındıklarla birlikte ellerini dışarı çıkaramazlar. Böylece de maymun avcıları tarafından kolayca yakalanırlar...
Herkesten öğrenebileceğimiz ve modelleyebilece-pmiz güzel davranışlar vardır. Ancak bunları yaparken
117
bu davranışın bizim karakterimize uygun olup olmadığını iyi düşünmemiz gerekir.
Körü körüne yapılan bir taklitçilik bir kişiye hiçbir şey kazandırmadığı gibi ona büyük zararlar da verebilir.
Yapmamız gereken, birtakım insanların güzel davranışlarını örnek alırken bu davranışların bizim karakterimize uygun olup olmadığını iyice araştırmak ve daha sonra bu davranışı hayatımıza geçirmek olmalıdır.
Modelleme bir kişide var olan bir
beceriyi kendi hayatımıza geçirmeye
çabalamaktır.
Taklit ise aynısını yapmaya çalışmaktır.
Modelleme yapanlar bir süre sonra o
beceriyi daha güzel bir şekilde
yapabilirken, taklit yapanlar çoğunlukla
hayal kırıklığına uğrarlar.
118
SÜRÜ PSİKOLOJİSİ
Genellikle koyunlar sürü halinde yaşarlar. Çünkü onlarda sürü psikolojisi hâkimdir. Koyunlardan biri uçurumdan atladığında diğerleri de uçurumdan atlar. Yine böyle bir koyun sürüsü yıllarca sürü halinde yaşadıktan sonra, bir gün koyunlardan biri isyan eder ve şöyle söyler: "Sürü psikolojisinden bıktım artık." Az sonra diğer koyunlar da teker teker aynısını tekrar etmeye başlar: "Ben de bıktım..." "Ben de bıktım..."

I
4J
i
Bir topluluktaki insanlar bazı davranışları hiç sorgulamadan ve eskiden olduğu gibi hiç değiştirmeden ya-
119
pıyorlarsa o toplulukta bir "sürü" psikolojisi meydana gelir ve o toplulukta hiçbir gelişme olmaz.
İnsanların ve içinde bulundukları toplulukların ilerlemesi, sorgulayan ve yeniliklere açık insanlar sayesinde olur.
Yapmamız gereken, tek başımıza kalsak da herkesin yaptığını değil, doğru olduğuna inandığımız düşüncelerin ardından gitmektir.
İnsanların çoğu yönlendirilmeye
açıktır. Hayalleri olanlar ve yaşadıklarının farkında olanlar hariç.
UMUTLAR TÜKENİNCE
Anadolu'da bir oyun vardır. Oyun için bir daire çizilir ve dairenin ortasına bir akrep konur. Sonra dairenin etrafına çember şeklinde gaz dökülür. Akrep ortadadır ve gaz ateşlendiği zaman akrep birden kendini bir ateş çemberinin içinde bulur. Kaçmak için sağa gider, sola gider ve en sonunda çemberden çıkamayacağını anlayınca, kendisini sokarak öldürür.
120
*
Bir insan umutları olduğu sürece yaşamaktan zevk alır. Umutları tükenmiş bir insanın artık hayatta bir gayesi kalmamıştır.
121
I
Hayalleri ve hedefleri olan insanlar her zaman daha mutlu ve daha başarılıdır.
Her güne yeni umutlarla başlayan ve her sabah kalktığında yeni fırsatlar peşinde koşan insanlar dolu dolu bir hayat yaşarlar.
Umut insanlara dağlan deldiren kocaman bir matkaptır.
122
HAYVANAT BAHÇESİNDEKİ DEVE
Genç deve annesine sormuş:
"Anne neden bizim ayaklarımız bu kadar büyük?"
Anne cevap vermiş:
"Çölde kuma batmamak için. "
Genç deve tekrar sormuş:
"Peki, kirpiklerimiz niye bu kadar gür?"
Anne tekrar cevap vermiş:
"Çölde kum fırtınalarında gözümüze kum kaçmasın diye."
Merakı yatışmamış olan genç deve bir soru daha sormuş:
"Bizim niye hörgüçlerimiz var?" Anne deve sabırla yanıtlamış:
"Çölde çok uzun süre susuz idare edebilmek için, suyu hörgüçlerimizde depolarız."
Sonunda dayanamayan genç deve sormuş:
"Peki, anne biz hayvanat Bahçesinde ne yapıyoruz?"
123
İnsanların çoğu yeteneklerinin çok azım kullanarak maddî ve manevî yaşamaları gereken hayatın çok altındaki standartlarda hayatlarını sürdürüyorlar.
Bu kişiler hayatta gelebilecekleri yerin farkında olmadan âdeta bir kafesin içinde hayatlarını devam ettiriyorlar.

Yapmamız gereken, yeteneklerimizin ve yapabileceklerimizin farkına vararak hedeflerimize nasıl ulaşabileceğimizi sorgulamak ve bu hedeflere ulaşmak için var gücümüzle ve sabırla çalışmaktır.

İnsanlar kendilerinde olan güçle
neler başarabileceklerini bilselerdi,
dünya bugünkünden çok farklı bir
konumda olurdu.

124

i

İPEK BÖCEKLERİ

İpek böcekleri kozalarının içinde birer tırtılken dışarı çıkabilmek için haftalarca gece gündüz çalışırlar. Minik tırtıllar için demirden daha sert olan kozalaklarını delmek çok zordur. Bunu gören bilim adamları onların zorlanmadan, daha kolay bir şekilde kozalarından çıkmaları için kozaların üzerine küçük bir delik açarlar. Böylece ipek böcekleri, çok daha kolay bir şekilde dışarı çıkmayı başarırlar. Fakat aynı bilim adamları, kozalarını yırtmalarına yardım ettikleri kelebeklerin bir süre sonra aniden düşüp öldüklerini tesbit ederler. Yaptıkları araştırma sonucunda ipek böceklerinin kozalarını yırtmaya çalışırken aslında kaslarını geliştirdiklerini anlarlar. Kendilerine yardım edilen ipek böcekleri kaslarını yeteri kadar geliştiremedikleri için hayatta kalacak gücü kendilerinde bulamazlar ve kısa bir süre sonra düşerek ölürler.

125

Hayatta başımıza gelen her türlü sorun aslında bizi geliştiren ve büyüten bir fırsattır. Küçüklüğünden itibaren büyük zorluklarla mücadele ederek büyüyen bir çocuk hayatta çok başarılı olurken hiçbir sorumluluk almadan büyüyen bir çocuk her zaman başarısız olmaya mahkûmdur.

Çocuklarımızı onları zorlukların üstesinden gelecek şekilde ve sorumluluklar vererek yetiştirdiğimizde onların her zaman daha başarılı ve daha mutlu olacaklarını unutmamalıyız.

Her sorun bir fırsattır.

126

' e

LİDERLİK

< •. - ve

TAKIM RUHU

«•#

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

Avcının biri kuşlar için tuzak hazırlamış, üzerine taneler serpmiş ve bir kenara gizlenerek beklemeye başlamış. Bu sırada da gökyüzünde bir güvercin sürüsü belirmiş.

Güvercinlerin lideri, taneleri görünce, arkadaşlarını taneleri yemeleri için yere indirmiş. Fakat birden ne olduğunu anlamayamadan tuzağın içinde kalmışlar.

Bütün güvercinlerle lider güvercin çırpınmaya başlamış ve büyük bir kargaşa olmuş.

Birden güvercinlerin lideri şöyle seslenmiş:

"Derdinize çare ararken aranızdaki birliği ve dayanışmayı bozmayın, hiçbirinizin canı arkadaşlarınızın canından daha değerli olmamalı. Hepimiz birbirimizle yardımlaşmak ve tek bir kuş gibi uçmalıyız. Bu sayede her birimiz, birbirimizin sayesinde kurtulmuş olacak."

Bunun üzerine güvercinler liderin emriyle hep birlikte kanat çırpmış ve üstlerini örten ağla birlikte havalanmışlar. Ağın havalanması ile de hep birlikte kurtulmuşlar.

129

Bazı aileler ve topluluklar bir liderin çevresinde toplanmış bir halde, ona bağlı ve dayanışma içinde hedeflerine doğru ilerlerler.

Liderin becerisi ve grup içindeki dayanışma ruhu onlara tüm yaşantıları boyunca mutluluk ve başarı getirir.

Yapılması gereken, bir ailede ve bir kurumda becerikli bir lider eşliğinde güven ve dayanışmayı sağlamaktır.
Bir grubun başarısındaki en büyük pay o grubun liderine aittir.
130
1
KAPLANLARIN TOPLANTISI
Bir gün lider kaplan bütün kaplanları bir araya çağırarak bir toplantı yapar. Toplantı sırasında genç kaplanlardan biri söz alarak,
-Son zamanlarda işlerin yolunda gitmediğini, her şeyin karıştığını, düzenin bozulduğunu ve artık baştaki-lerin düzeni sağlayamadığını söyler. Gruptan itiraz sesleri yükselince kızarak,
-Buradaki kaplanların yarısı eşektir, der.
Yaşlı kaplanlar buna çok sinirlenir ve genç kaplandan kürsüye çıkıp sözünü geri almasını isterler. Genç kaplan tekrar kürsüye çıkar ve,
-Özür dilerim, buradaki kaplanların yarısı eşek değildir, der ve kürsüden iner.
131
Bulunduğumuz toplumda kötü giden bazı durumlara cesaretle karşı koymalıyız.
Ancak bunu yaparken akıllıca davranmalı ve zor durumlara düştüğümüzde bu durumdan kurtulmanın yollarını bilmeliyiz.
İnsanları yerlerinden hoplatacak
sözleri söylemeden önce iyice
düşünün.
132
n
i
KRAL MAYMUN
Ormanlar kralı aslan çok yorulmuştur ve bir süre dinlenmeye karar verir. Bu sebeple, yerine birini tayin etmesi gerekir. Düşünür, taşınır ve maymuna kendisi dönene kadar yerine geçmesini söyler.
Daha sonra maymunu ormandaki bütün hayvanlara tanıtmak için üst üste üç kez toplantı yapar. Bu toplantılar sonunda bütün hayvanlar maymunun geçici krallığını tasdik ederler.
Aslan dinlenmek için gittiğinde bizim maymun ormanda kral gibi dolaşmaya başlar ve ormanda her önüne gelene hesap sorar. Önce kurda rastlar:
"Bugün ne avladın?" Kurt,
"Bugün bir ceylan avladım efendim" der. Ardından tilkiye rastlar, ona da hesap sorar. Tilki,
"Ben de tavşan avladım efendim" der.
Maymun ormanda ilerlerken ayıya rastlar ve ona da hesap sormaya kalkar. Ayı maymuna sinirlenerek, ona bir pençe atar. Maymun neye uğradığını şaşırır. Çünkü ayı onu 10 m öteye fırlatmıştır ve kan revan içindedir. O halde yerden kalkar ve üstünü başını silkeleyerek,
133
"Bütün kabahat şu aslanda. Bir türlü şu aptal ayıyı toplantılara getiremedi" der.
Yöneticinin ya da liderin görevi bir toplumda, bir kurumda ya da ailede düzeni sağlamaktır.
Bunu yaparken en çok dikkat etmesi gereken nokta, yardımcılarını ve ekibini iyi seçmek ve onları yetiştirmektir.
Bu seçim iyi yapılamadığı takdirde düzen bozulur.
Bir liderin en önemli görevi, birlikte çalışacağı kişileri özenle seçmesidir.
134
ORMANDA DEMOKRASİ
Bir gün ormandaki hayvanlar, "Artık böyle yönetilmek istemiyoruz" diyerek isyan ederler ve yönetim şeklini değiştirmek için krala baskı yaparlar. Toplantıda alman karar şudur:

"Artık ormanda hiç kimse birbirine soru sormadan avlanamayacaktır." Yani, soruyu bilen kurtulacak, bilemeyen ise av olacaktır.
Ertesi gün aslan kral ormanda ava çıkar. Keçi, boğa ve file rastlar. Önce boğaya bakar, boynuzlarından dolayı zor bir av olduğuna karar verir. Fil de çok iridir. Keçiyi gözüne kestirir. Tam keçiyi avlayacakken hayvanlar arasında yapılan toplantıyı hatırlar. Aslan önce düşünür ve sonra ilk soruyu file sorar:
"Bu ormanda yangın en son ne zaman çıktı?" der. Fil cevap verir:
" İki sene önce efendim." Fil soruyu bilince boğaya döner:
"Peki, yangın ormanın hangi tarafında çıktı?" der. Boğa,
"Doğu tarafında çıktı" diye cevap verir. Daha sonra kral keçiye dönerek,
"Söyle bakalım. Bu yangında hangi hayvanlar öldü?" der ve cevabı veremeyen keçiyi avlar.
135
.• •;! Kötü niyetli insanları durdurmak için kurallar ve kanunlar kâfi gelmez.
Bu kişilere karşı çok dikkatli olmalı ve gerekli önlemleri almalıyız.
Yoksa onlar ne yapıp eder, niyetlerini gerçekleştirmenin bir yolunu bulurlar.
Başkalarının zararına, kendilerinin
ise yararına olan hedeflerine
ulaşmak için her türlü yolu denemeye
hazır olan insanları ya durdurun ya
da onlardan uzak durun.
1
136
AZMİN ZAFERİ
Timurlenk bir savaşta kaybeder ve düşmandan kaçarken bir mağaraya sığınır. Orada, "Benim için her şey bitti artık" diye kara kara düşünmeye başlar. Derken Timurlenk'in gözü mağarada bulunan bir karıncaya takılır. Karınca bir parça ekmeği alır ve duvara tırmanmaya çalışır. Fakat her seferinde düşer. Bıkmadan usanmadan karınca on iki defa dener ve on üçüncü denemesinde duvara tırmanmayı başarır.
Bu olayı gören Timurlenk karıncadan büyük bir ilham alır ve bütün gücünü toplayarak mağaradan dışarı çıkar. Ordusunu etrafına toplar ve askerlerini motive ederek yeniden savaşa hazır hale getirir. Bu motivasyonla savaşa başlayan Timurlenk ve ordusu savaşı kazanır.
137
Her birimizin hayatını etkileyen bir kelime, bir söz veya bir olay vardır.
Önemli olan etrafımızdaki bu olayların farkında olmak ve onlardan ders çıkarmaktır.
Eğer etrafımıza biraz daha dikkatle
bakarsak, bizi başarıya ve mutluluğa
götürecek birçok ilham kaynağı
görebiliriz.
"*^L^
138
TEHLİKELİ OLANLAR
ve ZARARSIZLAR
Ormanda yeni doğmuş bir grup sinek, liderlerini dinliyormuş. Liderleri onlara, ormanda neyin tehlikeli olup neyin tehlikeli olmadığını anlatıyormuş. Lider şöyle demiş:
"Örümcek bizim için en tehlikeli hayvandır. Çünkü ağlarını göremezsiniz. Çok dikkat etmelisiniz."
Tüm yavrular, liderinin etrafında onu dikkatle dinlerken ormandan gök gürültüsüne benzer bir kükreme sesi gelmiş. Yavrular çok korkmuş. Liderlerine,
"Bu nedir?" demişler. Sineklerin lideri gülmüş ve şöyle demiş:
"Merak etmeyin. O, aslan denen zararsız bir hayvandır."

139
Hayatta birtakım insanlar için önemli olan şeyler bazı insanlar için önemsiz olabilir.
Örneğin kutuplarda yaşayan bir Eskimo için on iki çeşit buz varken, sıcak iklimde yaşayan insanlar için sadece tek çeşit buz vardır.
Herkesin yaşantısı ve önem verdiği şeyler farklıdır. Karşımızdaki kişileri iyi tanıyıp onlar için neyin önemli, neyin önemsiz olduğunu tesbit edebilirsek ilişkilerimizi daha düzgün bir şekilde sürdürebiliriz.
Olaylara karşı insanların tepkileri
çok farklıdır. Bir insanın hayatını
karartan bir olay, bir diğerinin
hayatını değiştirebilir.
140
i
ASLAN PAYI
Bir gün bir aslan, bir kurt ve bir tilki birlikte avlanmak üzere sözleşerek dağlarda dolaşmaya başladılar. Birbirlerine yardım edecek, bol bol av hayvanı yakalayacaklardı.
Gerçi bu iş aslanın ağrına gidiyor, onlarla avlanmaktan utanıyordu, lâkin sabrediyordu.
Üçü birden dolaşarak uzun süre avlandılar. Dolaşarak bir su başına geldiler, çok gezinmiş ve yorulmuşlardı. Oturdular. Aslan,
"Ey kurt bu avladığımız hayvanları adaletli bir şekilde paylaştır, adaleti yeniden ihya et, " dedi.
Kurt kalktı, kendinden son derece emin adımlarla yürüdü. Yaban öküzünü aldı, aslanın önüne bıraktı:
"Siz bizim efendimizsiniz, ayrıca yaban öküzü de büyük iri siz de; onun için yaban öküzü sizin hakkınız.
Keçi orta boydan orta irilikte, onun için o da bana düşer. Onu da ben alıyorum.
En küçüğümüz tilki olduğuna göre tavşan da onun hakkıdır" dedi.
Bu paylaştırma karşısında aslan kızarak kükredi.
141
"Ey kurt, ben iyice anlamadım, bir daha söyle bakıyım, ne dedin? Ey kendini bilmez eşek, yaklaş bakalım" dedi ve bir pençe vurarak kurdu parçaladı. Tilkiye döndü.
"Ey tilki, bu avları sen adaletli bir şekilde paylaştır" dedi.
Tilki önce aslanın önünde eğildi, sonra,
"Bu semiz öküz siz efendimizin kuşluk yemeği, bunu kuşluk vakti yersiniz.
Keçi siz büyük kralımızın öğle yemeği için güzel bir yahni olur. Onu da öğle vakti yersiniz.
Tavşana gelince, o da size akşam yemeği olur. Onu akşam afiyetle yersiniz" dedi.
Aslan sevinerek haykırdı:
" Ey tilki, çok adil davrandın. Çok güzel bir şekilde pay etme işini hallettin. Söyle bakalım, böylesine güzel pay etmeyi kimden öğrendin?"
Tilki farkettirmeden her ihtimale karşı birkaç adım uzaklaştıktan sonra kurnaz kurnaz gülerek cevap verdi:
"Kurdun başına gelenlerden."
142
Hayat her şeyi deneme yanılma ile öğrenemeyeceğimiz kadar kısadır.
Kendi yaşadığımız veya başkalarının yaşamış olduğu olaylardan ders almamız gerekir. Bunu yapmadığımız takdirde başımız dertten kurtulmaz.
Eğer bir olaya tepki vereceksek, bunun sonuçlarını önceden düşünmeliyiz.
Yapmamız gereken, okuduğumuz, öğrendiğimiz ya da gözlemlediğimiz her olaydan ders alarak hayatımızı sürdürmektir.
Sobaya değince elimizin yanacağını

anlamak için sobaya elimizi
sürmemiz gerekmez.
143
KUYRUKLARI BAĞLI DÖRT FARE
Bir deneyde dört farenin kuyruklarını birbirlerine bağlarlar ve bunları bir odanın ortasına bırakırlar. Odanın dört köşesine de birer parça peynir koyarlar. İlk olarak fareler her biri kendi köşesindeki peyniri yemek için harekete geçer, ama hiçbiri hedefine ulaşamaz, çünkü kuyrukları birbirine bağlıdır. Daha sonra birlikte hareket etmeye karar verirler ve hep birlikte peynirleri teker teker yerler.
Bir toplulukta kişiler arası kısır çekişmeler varsa ve kişiler birlikte hedefe ulaşmak yerine birbirleriyle uğraşıyorlarsa o topluluğun ya da kurumun hedefine ulaş-
ması mümkün değildir.
144
Birlikte hareket eden ve birimiz hepimiz, hepimiz birimiz düşüncesini benimseyen kişilerden meydana gelen aile veya kurumlar her zaman daha başarılıdırlar.
Bir aile veya kurum olarak amacımız, kısır çekişmeleri bir kenara bırakarak ve ekip ruhunu sağlayarak hedeflerimizi gerçekleştirme yolunda hızla ilerlemek olmalıdır.
Birlikte hareket eden insanların
sinerjisi, tek başına hareket eden
kişilerin enerjisinden çok büyüktür.
145
YABAN KAZLARININ GÖÇ STRATEJİLERİ
Yaban kazları çok uzun mesafeler aşarak göç eden kuşlardır. Onların göç stratejilerini yakından izlerseniz liderlik, ekip ruhu, takım çalışması ve dayanışma konusunda çok önemli dersler alırsınız.
Yaban Kazlarının Göç Stratejileri
1. Yaban kazları V şeklinde uçarlarken öndeki kazların kanat çırpması sonucu arkaya doğru giden hava akımı arkadaki kazların çok rahat uçmasını sağlar. Böylece tek başlarına gidebilecekleri mesafeden % 75 daha fazla giderler.
Sonuç. Kişilerin aynı gaye için bir araya gelerek oluşturdukları sinerji her birinin hedefine daha rahat ulaşmasını sağlar.
2. Kazlardan biri gruptan ayrılırsa karşılaştığı hava akımının direnci sonucu derhal geri döner ve sürüye katılır.
Sonuç. Bütün büyük başarılara bireysel değil birlikte ulaşılır.
146
3. Öndeki kazlar çok kanat çırpmak zorunda olduklarından yorulurlar. Arkadakiler ise çığlık çığlığa bağırarak onları motive eder ve cesaretlendirirler.
Sonuç. Birlikte yapılan işlerde herkes üzerine düşen sorumluluğun yerine getirmelidir.
4. Kazlardan biri hastalanır veya vurularak yere düşerse derhal 2 yaban kazı daha onunla birlikte yere iner ve iyileşene ya da ölene kadar başında bekler. Daha sonra ya sürüye yetişir veya kendi aralarında V şeklinde uçarlar.
Sonuç. Bir ekip içinde yardımlaşma ve dayanışma ne kadar çoksa o ekip o kadar başarılı olur.
5. Ön tarafta çok fazla kanat çırpan lider kazlar yorulunca arkaya geçerler ve arkadakilerle yer değiştirirler.
Sonuç. Başarılı ekiplerde liderlik ve sorumluluk zaman zaman paylaşılır.
147
Jİ
Bir ekipte anlaşma, dayanışma ve yardımlaşma varsa o ekipte başarıdan söz edebiliriz.

Yapmamız gereken, insanlara kaz kafalı demekten vazgeçmek ve yaban kazlarından öğrendiğimiz ekip çalışması ve dayanışmayı iş, aile ve sosyal hayatımızda uygulamak olmalıdır.
İki tane bir rakamını toplananız iki, yan yana koyarsanız on bir eder.
Bir kuş sürüsüne konuşuyorsanız,
onlara güllerin çok güzel olduğunu,
leşlerin de çok kötü koktuğunu
söylemeyin. İçlerinde akbabalar
olabilir.
Aslan çok kabiliyetli bir hayvandır,
ama ona sakın uçmayı öğretmeye
kalkmayın.

KİŞİSEL
ve
KURUMSAL GELİŞİM SEMİNERLERİ
Oğuz Saygın ve diğer eğitim uzmanlarımız tarafından yapılan
kişisel ve kurumsal gelişim seminerlerimizle ilgili bilgi için
TAC ORGANİZASYON
İbrahim Demir
Tel: 0212 343 97 99
Gsm: 0532 593 45 25
Mail: İbrahim@tacmedya.com

J
hayvanların gizemli dünyasından
öyküler
Değerli Oğuz Saygın bu kitabıyla, klasikleşen eserlerine bir yenisini daha ekledi. Hikâyeler zihnimizde güçlü izler bırakıyor. Sevimli hayvanlara atfedilen hikâyeler, düşündürdüğü kadar da gülümsetiyor. Bu eserin, hayata bakışınıza çok önemli açılımlar kazandıracağını rahatlıkla söyleyebilirim. Muhammed Bozdağ / "Ruhsal Zekâ" kitabının yazarı
Ne Ezop ne Lafonten ne de Andersen, hiçbiri gökten zembille inmedi. Değerli dostum Oğuz Saygın, bu kitabında bunu fazlasıyla isbat ediyor. Tebrikler. Erdal Demirkıran / Dünyanın en akıllı insanı
7'den 77'ye herkese hitap eden Oğuz Saygın, bu kitabında kişisel gelişime farklı bir açıdan bakmış ve yaşamımıza zenginlik katan, zevkle okuyacağınız bu eseri bize sunmuştur. Ziya Baran / Kişisel Gelişim Uzmanı